

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 366

**Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69
Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim
Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ve
İçişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4674 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Katılma Yazıları 5

- Genel Gerekçesi 10

- Madde Gerekçeleri 12

• İçişleri Komisyonu Raporu 15

• Muhalefet Şerhleri 23

• Teklif Metni 53

• İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Kemal Çelik</i> Antalya	<i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	<i>Fatma Aksal</i> Edirne
<i>Metin Yavuz</i> Aydın	<i>Ali Şahin</i> Gaziantep	<i>Polat Türkmen</i> Zonguldak
<i>Orhan Yegin</i> Ankara	<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Selim Yağcı</i> Bilecik
<i>Pakize Mutlu Aydemir</i> Balıkesir	<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa	<i>İsmail Kaya</i> Osmaniye
<i>Yusuf Başer</i> Yozgat	<i>Öznur Çalık</i> Malatya	<i>Recep Uncuoğlu</i> Sakarya
<i>İlyas Şeker</i> Kocaeli	<i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur
<i>Fehmi Alpay Özalan</i> İzmir	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Çiğdem Koncağül</i> Tekirdağ
<i>İshak Gazel</i> Kütahya	<i>Jülide İskenderoğlu</i> Çanakkale	<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i> Sakarya
<i>Arzu Aydın</i> Bolu	<i>Hasan Turan</i> İstanbul	<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale
<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	<i>Ravza Kavakcı Kan</i> İstanbul	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i> Manisa
<i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir	<i>Kadir Aydın</i> Giresun	<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar
<i>Rizgin Birlik</i> Şırnak	<i>Erol Kaya</i> İstanbul	<i>Semiha Ekinci</i> Sivas
<i>Emine Sare Aydın</i> İstanbul	<i>İbrahim Aydın</i> Antalya	<i>Zafer Işık</i> Bursa
<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>Emrullah İşler</i> Ankara	<i>Oya Eronat</i> Diyarbakır
<i>Sami Çakır</i> Kocaeli	<i>Zülfü Demirbağ</i> Elâzığ	<i>Mehmet Ali Özkan</i> Manisa
<i>Meliha Akyol</i> Yalova	<i>Ahmet Çakır</i> Malatya	<i>Hakan Kahtalı</i> Malatya

<i>Yavuz Subaşı</i> Balıkesir	<i>Selim Gültekin</i> Niğde	<i>Mustafa Kendirli</i> Kırşehir
<i>Atay Uslu</i> Antalya	<i>Veysel Eroğlu</i> Afyonkarahisar	<i>Muhammet Müfit Aydın</i> Bursa
<i>Osman Ören</i> Siirt	<i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	<i>Abdullah Güler</i> İstanbul
<i>Fehmi Küpçü</i> Bolu	<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i> İstanbul
<i>Arife Polat Düzgün</i> Ankara	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya	<i>Halil Etyemez</i> Konya
<i>Mehmet Altay</i> Uşak	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	<i>Hacı Osman Akgül</i> Gümüşhane
<i>Taner Yıldız</i> Kayseri	<i>Sermin Balık</i> Elâzığ	<i>Halil Özşavlı</i> Şanlıurfa
	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i> Osmaniye	

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Hasan Çilez

Amasya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 18/10/2022 tarihinde sunulan 2/4674 Esas No'lu Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

19/10/2022

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yasin Uğur

Burdur

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4674 esas nolu "Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

19/10/2022

Vildan Yılmaz Gürel

Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Refik Özen

Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Zülfü Tolga Ağar

Elâzığ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4674 esas numaralı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

20/10/2022

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Mustafa Demir

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama atıyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

19/10/2022

Necip Nasır

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Niyazi Güneş

Karabük

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Cemil Yaman

Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

19/10/2022

Ahmet Sorgun

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Zeynep Gül Yılmaz

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yücel Menekşe

Nevşehir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Yavuz Ergun

Niğde

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde imzama olmasını istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

19/10/2022

Zemzem Güleender Açanal

Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Abdulahat Arvas

Van

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Polis Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

İrfan Kartal

Van

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4674)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İçişleri Bakanlığı, ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini, Anayasada yazılı hak ve hürriyetleri korumak, sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak, suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak, türlü kaçakçılığı men ve takip etmek gibi toplum hayatında son derece önem arz eden kamu hizmetlerini ifa etmekle yükümlüdür. Bu görevlerini kendisine bağlı olarak görev yapan Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü vasıtasıyla yerine getirmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığın bağlı kuruluşu olarak teşkilatlanmış olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetleri ülke düzeyinde yürütmek ile görevli ve sorumludur. Göç İdaresi Başkanlığı ise, göç alanına ilişkin politika ve stratejileri uygulamak, bu konularla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak, yabancıların ülkeye giriş-çıkışları ve sınır dışı edilmeleri, uluslararası koruma, geçici koruma ve insan ticareti mağdurlarının korunmasıyla ilgili iş ve işlemleri yürütmektedir.

Tüm bu görev ve sorumlulukların etkin bir şekilde yerine getirilmesi her geçen gün daha büyük hızla değişen koşullara ayak uydurmayı zorunlu kılmaktadır. Değişen koşulların zorunlu kıldığı mevzuat değişikliklerinin yürürlüğe konulması amacıyla aşağıda ayrıntıları belirtilen yasal düzenlemelerin yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Ülke çapında emniyet ve asayiş hizmetlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi, kolluk birimlerinde görev yapan amir ve memur sınıfı personelin eğitim kalitesi ile doğrudan bağlantılıdır. Kolluk personelinin çağdaş polislik mesleğinin gerektirdiği bilgi, donanım ve görgüye sahip olmasının yanında, hukuk devleti ve insan hakları gibi çağdaş değerleri benimsemiş olması iç güvenlik hizmetinin niteliğini doğrudan etkileyebilecek bir faktördür.

Güncel mevzuata göre, Emniyet Teşkilatının tek amir kaynağı lisans mezunu polis memurlarıdır. Amir personel temini ancak, polis memurları arasında yapılan sınav ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde verilen amirlik eğitimi sonucu mümkün olmaktadır. 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda yapılacak değişiklikler ile; Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi veren İç Güvenlik Fakültesi kurulması hedeflenmektedir. İç Güvenlik Fakültesine lise ve dengi okullardan öğrenci alınmasının yanında, polis memuru olmak için polis meslek yüksek okullarında ön lisans eğitimi alan öğrencilere de ilk defa dikey geçiş yoluyla lisans eğitiminin, dolayısıyla polis amiri olmanın önu açılmaktadır. Bunun yanında, Polis Amirleri Eğitim Merkezi yeniden yapılandırılarak, meslekteki polis memurlarının polis amiri olarak yetiştirilmelerinin yanı sıra, ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarında örgün eğitim veren üniversitelerin ilgili fakülte mezunlarının da polis amiri olabilmelerine imkân tanınmıştır.

Ülkemizde ateşli silahların satın alınması, bulundurulması ve taşınmasına ilişkin temel hususlar 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile düzenlenmektedir. Bu Kanunda kimlerin silah bulundurabileceği ve taşıyabileceğine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere gidilmiş, silah bulundurma ve taşıma ruhsatlarının belli süreler ile yenilenmesi hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, şehitlerden yakınlarına intikal eden silah ruhsatları da beş yıllığına düzenlendiğinden ruhsat sahipleri, süre sonunda yenilemeyi unutabilmektedir. Bunun sonucu olarak şehit yakınları cezalı duruma düşmekte, idari para cezasını ödmeden (2022 yılı için 8.030 TL) yeniden ruhsat alamamaktadır. Kanun'da yapılacak düzenleme ile; şehit ailelerinin mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri silahların ruhsatlarında süre kaydı aranmayacağı hükmü getirilmektedir.

İçişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı günün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır. Her iki kurumun yeni yapılanması çerçevesinde teftiş, denetim ve idari soruşturmalara olan ihtiyaç ve bu hizmetleri yürütecek nitelikli personel ihtiyacı da artmıştır. Ancak Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığında (2) denetçi görev yapmaktayken Göç İdaresi Başkanlığında denetçi bulunmamaktadır. Denetçi kadrolarına atamaların yapılması ve söz konusu personelin yetiştirilmesi sürecinin uzun bir zaman alabileceği değerlendirilmektedir. Bu sorunun kısa dönemde aşılması amacıyla, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda yapılacak düzenleme ile; bu kurumların denetçi kadrolarına naklen atama yolu ile personel istihdamı yoluna gidilerek, yetişmiş insan kaynağından faydalanma ve kurumsal kapasitenin artırılması amaçlanmıştır.

442 sayılı Köy Kanununun Ek 18 inci maddesi ile güvenlik korucuları için uygulanacak disiplin cezalarının yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştı. Ancak Anayasa Mahkemesi, bahse konu maddede yer alan "...uygulanacak disiplin cezaları..." ibaresini, suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı görerek iptaline karar vermiştir. Yapılan düzenleme ile; Anayasa Mahkemesinin iptale ilişkin gerekçeli kararına uyularak 442 sayılı Köy Kanununda disiplin suçları ve bunlara uygulanacak disiplin cezaları sayma yoluyla belirlenmiştir.

Emniyet Teşkilatına bağlı eğitim kurumlarında eğitime başladıktan sonra Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinde öğrenci olmak için öngörülen sağlık şartlarını taşımadığı anlaşılanlar eğitim kurumlarından çıkarılmıştır. Personelin bu kararları yargıya taşınması üzerine mahkemeler tarafından verilen kararlara istinaden eğitim kurumlarına dönerek mezun olmuşlar ve emniyet teşkilatındaki kadrolara atamaları yapılmıştır. Devam eden yargı sürecinde mahkemelerin idare lehine karar vermesi üzerine bu personelin Devlet memurluğundan ilişkisi kesilmiştir. Personelin bu süreçte kasta dayalı herhangi bir kusur veya kabahati bulunmamasına rağmen bir mağduriyet oluşmuştur. Söz konusu mağduriyetin giderilmesi amacıyla; bu durumda personelin gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde bir defaya mahsus olmak üzere Emniyet Teşkilatındaki genel idare hizmetleri kadrolarına atanmaları hedeflenmiştir.

İçişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Emniyet Genel Müdürlüğü'nün teşkilat Kanun'u olan 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun Geçici 15 inci maddesi Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı'nın kuruluşuna ilişkin olup, bu madde ile Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun kısıtlamalarından muaf tutulmuştur. Emniyet Genel Müdürlüğü ile aynı statüde ve İçişleri Bakanlığının diğer bir bağlı kuruluşu olan Jandarma Genel Komutanlığı ile ilişkili Jandarma Asayiş Vakfının da 5072 sayılı Kanunun kısıtlamalarından muaf tutulması amacıyla 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanununda değişikliğe gidilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı 2016 yılından sonra 211 sayılı TSK İç Hizmet Kanunu ve TSK İç Hizmet Yönetmeliği kapsamında çıkmıştır. Bunun sonucu olarak personel tarafından yürütülen görevlerin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kuralların ve sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi konusunda mevzuat ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyacın karşılanması için personelin disiplininin muhafazası, görev anlayışı ve kurum kültürünün devamının sağlanması amacıyla çıkarılması gereken yönetmeliğin Bakan onayı ile çıkarılacak yönetmelik kapsamına alınmasına yasal dayanak oluşturulması için 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanunu ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununda değişiklik yapılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile güvenlik korucularına uygulanacak disiplin cezalarının çeşitleri ile fiil ve halleri düzenlenmektedir. Anayasa Mahkemesi 24/2/2022 tarihli ve K:2022/20 sayılı kararında, 442 sayılı Köy Kanununun Ek 18'inci maddesinde yer alan "...uygulanacak disiplin cezaları..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir. Anayasa Mahkemesinin kararında, kamu hizmetlerini yürütenlerin görev, yetki ve sorumluluklarının kamu hizmeti ve hizmet gerekleri ile sınırlandırılmış olduğu, bu sınırların dışına çıkanların ise disiplin cezaları ile cezalandırılmalarının ilgili kanunlarda öngörüldüğü, disiplin suçu ve cezalarının sebebi veya sonucu itibarıyla çeşitli temel hak ve özgürlüklerin sınırlanması sonucunu doğurabileceği belirtilerek temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasının ancak kanuni düzenlemelerle mümkün olduğu ifade edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin iptale ilişkin gerekçeli kararına uyularak 442 sayılı Köy Kanununda disiplin suçları ve bunlara uygulanacak disiplin cezaları sayma yoluyla belirlenmiştir.

Madde 2- Teklif ile güvenlik korucuları bakımından disiplin suçları ve bunlara uygulanacak disiplin cezaları sayma yoluyla belirlenmiş olup, disiplin fiilinin işleniş şekli ve bu fiilden doğacak sonuçlara göre disiplin cezası uygulanması düzenlenmektedir. Madde ile güvenlik korucularına disiplin cezası verilmesinde geçmiş hizmetlerinde çalışmaları olumlu olan veya ödül alanlara hafifletici nedenlerin uygulanması ile disiplin fiilinin devleti veya kişileri zarara uğratması halinde bu zararın niteliği ve ağırlık derecesine göre ağırlaştırıcı nedenlerin uygulanması hükmü düzenlenmektedir. Ayrıca disiplin cezası verilmesine sebep olmuş fiil veya halin bir yıl içerisinde tekrar işlenmesi durumunda bir derece ağır ceza uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 3- Madde ile, güvenlik korucularına işledikleri fiillerden dolayı disiplin cezalarının uygulanması, uygulamada her hangi bir aksaklık yaşanmaması ve 442 sayılı Köy Kanununda hüküm bulunmaması halinde 657 sayılı Devlet Memuru Kanunu hükümlerinin uygulanmasına yönelik atf düzenlenmektedir.

Madde 4- Madde ile, emniyet hizmetleri sınıfında belli bir süre görev yaptıktan sonra sağlık sebeplerine dayanan yargı kararıyla memuriyetten ilişkisi kesilen kişilerin yine emniyet teşkilatına hizmet veren genel idare hizmetleri sınıfına, gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde açıktan ataması yapılarak hem kurum aidiyeti kazanan kişilerin mağdur olmasının önüne geçilmesi hem de kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması amaçlanmaktadır.

Madde 5- Şehitlerden intikal eden silah ruhsatları beş yıllığına düzenlendiğinden ruhsat sahipleri, süre sonunda yenilemeyi takip edemediklerinden cezalı duruma düşmektedir. İdari para cezasını ödmeden (2022 yılı için 8.030 TL) yeniden ruhsat düzenlenmediğinden mağduriyetlerin engellenmesi amacıyla madde ile şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edineceklerin ruhsatlarında süre kaydı aranmayacağı hükmü getirilmektedir.

Madde 6- 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tüm yönleriyle İçişleri Bakanlığına bağlanmış olup, yürütülen görevler ile ilgili hizmet esaslarını düzenleyen 211 sayılı İç Hizmet Kanunu ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin kapsamı dışına çıkmıştır. Personel tarafından yürütülen görevlerin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kuralların ve sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi ile ilgili konularda mevzuat ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Özellikle bütün kıyı birlikleri ile Van Gölü'nde görev yapan Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin disiplinin muhafazası, görev anlayışı ve kurum kültürünün devamının sağlanması amacıyla hazırlanacak yönetmeliğin Bakan onayı ile çıkarılmasına yasal dayanak oluşturulması için 2692 sayılı Kanuna ek madde eklenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 7- 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanununun 1 inci maddesinde; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelinin desteklemek üzere kurulan dernek ve vakıfların söz konusu kanuna tabi olacağı, ancak kanunla kurulan vakıfların kapsam dışında tutulacağı belirtilmiştir. Madde ile söz konusu muafiyetin Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfına olduğu gibi Jandarma Asayiş Vakfına da sağlanabilmesi maksadıyla, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda değişiklik yapılmaktadır.

Madde 8- 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tüm yönleriyle İçişleri Bakanlığına bağlanmış olup, yürütülen görevler ile ilgili hizmet esaslarını düzenleyen 211 sayılı İç Hizmet Kanunu ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin kapsamı dışına çıkmıştır. Personel tarafından yürütülen görevlerin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kuralların ve sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi ile ilgili konularda mevzuat ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Özellikle büyük bir kısmı küçük birlikler halinde il ve ilçe merkezlerinin dışında yer alan Jandarma Genel Komutanlığının, ülkenin en mahrum kırsal alanlarına kadar ulaşan yapılması ile Devleti görünür kılan ve temsil eden personelin disiplininin muhafazası, görev anlayışı ve kurum kültürünün devamının sağlanması amacıyla hazırlanacak yönetmeliğin Bakan onayı ile çıkarılmasına yasal dayanak oluşturulması için 2803 sayılı Kanuna ek madde eklenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununda yer alan kavram ve terimlerin tanımlandığı maddede Fakülte'nin tanımı yapılmakta, lisans ve fakülte ibareleri ilgili tanımlara eklenmektedir.

Madde 10- Maddede yapılan düzenleme ile fakültenin esas öğrenci kaynağı lise ve dengi okulların mezunları olacaktır. Ayrıca, polis meslek yüksek okullarında eğitime devam eden başarılı öğrencilerin fakülteye dikey geçişine imkân tanınarak polis meslek yüksek okulu öğrencilerinin okula girdikleri ilk günden, mezun oldukları son güne kadar akademik beklentilerinin üst düzeyde tutulması sağlanacak, henüz okul aşamasında meslekte yükselmelerine imkân sağlanmış olacaktır. Ayrıca, fakülte ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezi öğrencilerine ödenecek harçlıklara ve zorunlu hizmet süresine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Öğrencilerin tüm masrafları Devlet tarafından karşılanacağından dolayı memuriyete atandıklarında mecburi hizmet süresi düzenlenmektedir. Ayrıca maddede belirtilen eğitim kurumlarından mezun olan öğrencilerin atanacağı kadroya ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 11- Madde ile, yabancı dil hazırlık eğitimi ve fakültede verilecek lisans eğitiminin süresi ve öğrencilere verilecek ilave eğitim süresi düzenlenmektedir. Ayrıca yabancı dil eğitiminde başarısız olunması halinde Yüksek Öğretim Kurumunca bir önceki yıl ÖSYM'den aldığı puana göre diğer üniversitelerden birisine yerleştirileceği düzenlenmektedir. Bunlara ilave olarak lisans eğitime dair genel düzenlemelere ilişkin diğer hususların İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmaktadır. Yabancı dil hazırlık eğitimi ile öğrencilerin iyi seviyede dil öğrenmeleri sağlanarak, güvenlik hizmetlerinin daha iyi şekilde sunulması, gelişen ve değişen dünyanın personel tarafından yardımı ihtiyaç duymadan, birebir takip edilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, Polis Amirleri Eğitimi Merkezinin fakülte şeklinde yapılması iptal edilerek İç Güvenlik Fakültesinin kuruluşu yapılmaktadır. Ayrıca, Polis Amirleri Eğitimi Merkezinin lisans mezunu polis memurlarına ve ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarında görevlendirilecek amir ihtiyacının karşılanabilmesi için örgün eğitim veren üniversitelerin Genel Müdürlükçe belirlenecek en az dört yıl süreli fakülte mezunlarına ilk derece amirlik eğitimi vererek faaliyetlerine devam etmesi amaçlanmıştır. Fakülte ile birlikte Polis Amirleri Eğitimi Merkezinin eğitim vermeye devam etmesi sağlanarak; hem polis memurlarının polis amiri olmaları, hem de ihtiyaç duyulacak uzmanlık alanlarında görevlendirilmek üzere amir sınıfı personel temininin çeşitli kaynaklardan yapılabilmesine imkân sağlanacaktır.

Madde 13- 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde 103 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan değişikliğin ardından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının genel müdürlükler şeklinde teşkilatlanması öngörölmüş olup mevcut Denetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı güçlendirilerek Rehberlik ve Denetim Başkanlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Söz konusu değişikliğ ile Başkanlığın hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları genişlemiş, merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personel sayısı artmıştır. Mevcut durumda Rehberlik ve Denetim Başkanlığının görevleri 2 denetçi kadrosu ile yürütölmektedir. Duyulan ihtiyaca binaen 103 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile denetçi yardımcısı kadrosu ihdas edilmiş olmakla birlikte denetçi yardımcılarının yetişme sürecinin zaman alması nedeniyle fiili durumda oluşan ihtiyacı giderme konusunda yetersiz kalacağı görölmüştür. Denetim, inceleme ve soruşturma görevlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için Başkanlıkta görev yapacak denetçi kadrosunun artırılması gerektiğinden genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde müfettiş, denetçi ve kontrolör kadrolarında bulunanlar ile daha önce bu unvanları ihraz etmiş olanlar arasından bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak yeterlilik sınavında başarılı olanların Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında denetçi kadrosuna atanabilmelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 14- 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatındaki tüm birimlerin düzenlilik, performans, risk odaklı yönetim ve bilgi teknolojileri bakımından denetimleri ile performans ölçümlerini, değerlendirmelerini ve analizlerini yapmak; daha hızlı, etkin ve verimli şekilde iş ve işlemlerin yürütölmelerini sağlamak amacıyla Göç İdaresi Başkanlığı bünyesinde Rehberlik ve Denetim Başkanlığı kurulmuştur. Kurum tarafından açılacak sınavlar ile “Denetçi Yardımcısı” kadrolarına atamaların yapılması ve söz konusu personelin yetiştirilmesi sürecinin uzun zaman alacağı değerlendirilmektedir. Geçici madde hükmü doğrultusunda kısa vadede gerekli denetim faaliyetlerini yerine getirebilmek için mesleğe özel yarışma sınavıyla girmiş ve belirli süreli meslek içi eğitim ve özel bir yeterlik sınavı sonucunda, belirtilen kamu idarelerinde müfettiş, denetçi ve kontrolör olarak atanmış personel arasından, kurum tarafından gerçekleştirilecek yazılı ve/veya sözlü sınav sonuçlarına göre Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi kadrolarına atanmalarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca söz konusu düzenlemeyle idareye sınırsız hususlarında verilen yetkinin sınırları çizilmiştir.

Madde 15- Yürürlük maddesidir.

Madde 16- Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No: 2/4674

Karar No: 8

02/11/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4674 esas numaralı “Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 26/10/2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Antalya Milletvekili Kemal ÇELİK ve 69 milletvekili tarafından 18/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/4674 esas numaralı “Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 26/10/2022 tarihli toplantısında; Kanun Teklifinin ilk imza sahibi, İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Başkanlığı), Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Polis Akademisi Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, AFAD Başkanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı ile Anadolu Güvenlik Korucuları ve Şehit Aileleri Konfederasyonu temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu kendisine tali komisyon sıfatıyla havale edilen Teklifi gündemine almayacağını, 20/10/2022 tarihli ve Komisyon Başkanı Ankara Milletvekili Emrullah İŞLER imzalı yazısı ile Komisyonumuza bildirmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu da kendisine tali komisyon sıfatıyla havale edilen Teklifi gündemine almayacağını, 20/10/2022 tarihli ve Komisyon Başkanı Bingöl Milletvekili Cevdet YILMAZ imzalı yazısı ile Komisyonumuza bildirmiştir.

Komisyonumuzun söz konusu Teklif ile ilgili görüşmeleri, 4 saat 30 dakika sürmüş; müzakereler tutanağa bağlanmış ve toplamda 129 sayfa tam tutanak tutulmuştur.¹

2. Teklifin Genel Gerekeşi

Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini korumak gibi son derece önemli görevler ifa eden İçişleri Bakanlığı, görevlerini etkin bir şekilde yerine getirebilmek için hızla değişen koşullara ayak uydurmak zorundadır. Değişen koşulların zorunlu kıldığı mevzuat değişikliklerinin yürürlüğe konulması amacıyla aşağıda gerekçeleri belirtilen yasal düzenlemelerin yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Öncelikli olarak, kolluk birimlerinde görev yapan personelin eğitim kalitesini artırmak gayesiyle polis amirliği eğitimi yeniden düzenlenmektedir. Bu çerçevede; Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi veren İç Güvenlik Fakültesi kurulmakta, ayrıca Polis Amirleri Eğitim Merkezi yeniden yapılandırılmaktadır.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin Köy Kanunu’nun ek 18’inci maddesinde yer alan güvenlik korucuları için uygulanacak disiplin cezalarının yönetmelikle belirleneceğine ilişkin hükmü iptal etmesi uygulamada bir boşluğa neden olmuştur. Yapılan düzenleme ile; Anayasa Mahkemesinin iptale ilişkin gerekçeli kararına uyularak Köy Kanunu’nda disiplin suçları ve bunlara uygulanacak disiplin cezaları sayma yoluyla belirlenmiştir.

Emniyet Teşkilatına bağlı eğitim kurumlarında eğitime başladıktan sonra gereken sağlık şartlarını taşımadığı anlaşılıp eğitim kurumlarından çıkarılan personelden, bu kararları yargıya taşıyanlardan bir kısmı mahkemeler tarafından verilen kararlara istinaden eğitim kurumlarına dönerek mezun olmuşlar ve emniyet teşkilatındaki kadrolara atanmışlardır. Devam eden yargı sürecinde mahkemelerin idare lehine karar vermesi üzerine bu personelin Devlet memurluğundan ilişkisi kesilmiştir. Yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi için söz konusu kişilerin gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde bir defaya mahsus olmak üzere Emniyet Teşkilatındaki genel idare hizmetleri kadrolarına atanmalarına yönelik bir düzenleme öngörülmektedir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3034

Uygulamada şehit yakınları, kendilerine intikal eden silah ruhsatlarının süresi içinde yenilenmesini unutulabilmekte ve cezalı duruma düşerek idari para cezasını ödemediğinden yeniden ruhsat alamamaktadır. Şehit yakınlarının mağduriyetini önlemek amacıyla şehitlerden intikal eden silahların ruhsatlarında süre kaydı aranmayacağına ilişkin bir düzenleme yapılmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı 2016 yılından sonra TSK İç Hizmet Kanunu ve TSK İç Hizmet Yönetmeliği kapsamında çıkmıştır. Bunun sonucu olarak, personel tarafından yürütülen görevlerin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kuralların ve sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi konusunda mevzuat ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, İçişleri Bakanlığına, Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanunu ile Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununda yönetmelikle ayrıntılı düzenleme yapması için yasal dayanak temin edilmektedir.

Benzer statü ve işlevleri olan vakıflar arasındaki uygulanacak hüküm farklarını gidermek amacıyla, Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gibi Jandarma Asayiş Vakfı da Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun kısıtlamalarından muaf tutulmaktadır.

Son olarak, AFAD Başkanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığında denetim hizmetlerinin güçlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Denetçi yardımcılarının yetişmeleri zaman alacağından ilk aşamada sorunu çözmek için bu kurumların denetçi kadrolarına naklen atama yapılabilmesi sağlanmaktadır.

3. Teklifte Öngörülen Düzenlemeler

2/4674 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

- Polis Akademisinde yeniden lisans eğitimi verilmesi,
- Polis meslek yüksek okullarında eğitime devam eden öğrencilerin Polis Akademisine dikey geçiş yapabilmeye imkân tanınması,
- Polis Akademisinde yabancı dil hazırlık sınıfı getirilmesi,
- İç Güvenlik Fakültesi kurulması,
- Polis amiri yetiştirmek amacıyla, Fakülte ile birlikte Polis Amirleri Eğitimi Merkezinin eğitim vermeye devam etmesi,
- Polis Amirleri Eğitim Merkezinde, lisans mezunu polis memurlarının yanı sıra ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarında eğitim veren üniversitelerin ilgili fakülte mezunlarının da amirlik eğitimi alabilmesi,
- Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve hallerin belirlenmesi,
- Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarına ilişkin ağırlaştırıcı ve hafifletirici hallerin düzenlenmesi,
- Sağlık şartlarını taşımadıkları gerekçesiyle eğitim ve öğretim kurumlarından ilişkisi kesilip yargı kararıyla eğitime dönerek mezun olup polis memuru ve polis amiri rütbesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına ataması yapılan; ancak yine sağlık sebeplerine dayanan yargı kararları gereğince memurluktan ilişkisi kesilmiş olanların, gereken sağlık şartlarını taşımaları halinde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında durumlarına uygun unvanlara atanabilmesi,
- Şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri ruhsatlarda süre kaydı aranmaması,
- Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin ödev, hak ve sorumlulukları ile uyması gereken kurallar ve sahip olması gereken vasıflar gibi hususların İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi,
- Jandarma Asayiş Vakfının, Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunda yer alan kısıtlamalardan muaf tutulması,

➤ Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile Göç İdaresi Başkanlığında yer alan denetçi kadrolarına diğer kurumlardan naklen atama yapılabilmesi öngörülmektedir.

4. Komisyonunda Teklif Üzerinde Yapılan Görüşmeler

Komisyon Başkanı ve Kahramanmaraş Milletvekili Celalettin GÜVENÇ tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Teklifte, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini korumak gibi son derece önemli görevleri olan İçişleri Bakanlığının değişen koşullara uyumunu gerekli kılan 8 adet kanunda değişiklik öngörüldüğü,

➤ Koruculuk teşkilatının (geçici köy koruculuğu) terör eylemlerinin başlamasına müteakip 1985 yılında Köy Kanunu'nda yapılan bir değişiklikle uygulamaya girdiği, bu teşkilatın amacının terörle mücadele olduğu, başka bir amacı olmadığı ve olamayacağı,

➤ Korucular için öngörülen disiplin hükümlerindeki ağırlaştırıcı ve hafifletirici hallerin fıkrada açıkça düzenlendiği ve uygulamasının fiili durum gözetilerek yöneticilerin takdirine bırakıldığı,

➤ Teklif metnini Anayasa'ya aykırı görmedikleri, bu konuda Komisyona verilen bir aykırılık önergesi de bulunmadığı,

➤ Teklif metninin çok tartışma gerektirmeyen bir çalışma şeklinde hazırlandığı ve çalışmada emeği geçenleri takdir ettiği

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Antalya Milletvekili Kemal ÇELİK tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ İç güvenlik teşkilatının eğitim sisteminin büyük önem arz ettiği, eğitim sistemi ve teşkilat yapısının da sürekli gelişim ve değişime açık olduğu,

➤ 2001 yılında emniyet teşkilatının amir ihtiyacının karşılanması için Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi vermek üzere Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kurulduğu,

➤ FETÖ yapılanmasının siyasi gücü ele geçirmek için Polis Akademisini özellikle kullandığı, Türkiye'nin geleceği için ciddi bir tehdit ortaya çıktığı için 2015 yılında Güvenlik Bilimleri Fakültesinin Polis Amirleri Eğitim Merkezine dönüştürüldüğü ve Polis Akademisinde lisans eğitiminin sona erdiği,

➤ 2015 yılından 2020 yılına kadar emniyet teşkilatının amir ihtiyacının üniversite mezunlarından KPSS puanına göre seçilen ve Akademice yapılan sınavlardan başarılı olanlar arasından karşılandığı,

➤ 2020 yılından itibaren ise polis teşkilatının tek amir kaynağının lisans mezunu olan polisler olduğu,

➤ Teklifte yapılan önemli değişikliğin İç Güvenlik Fakültesinin kurulması olduğu,

➤ Fakültede lisans eğitimin yapılacağı, öğrenci kaynağının lise ve dengi okulların mezunları olacağı,

➤ Polis meslek yüksek okullarından Fakülteye dikey geçiş imkanının geldiği,

➤ Fakülteye alınacak adaylarda yaş şartının, sınavların yapıldığı yılın 1 Ocak tarihi itibarıyla 22 yaşından gün almamış olmak, şeklinde düzenlendiği,

➤ Fakültede lisans eğitim süresinin yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, ders geçme esası ile sekiz yarıyıl, sınıf geçme esası ile dört öğretim yılı olarak düzenlendiği,

➤ Yabancı dil bilmenin öneminin artması nedeniyle Fakültede yabancı diller için bir yıllık hazırlık sınıfının getirildiği,

➤ Fakülteden mezun olanlara eğitim yılının iki katı kadar (hazırlık sınıfında okuyanlar için 10 yıl) mecburi hizmet yükümlülüğünün getirildiği,

➤ İlk derece amirlik eğitimi alanların ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanacağına ve Fakülte öğrencilerine harp okulu öğrencilerine ödenen miktarda harçlık ödeneceğine ilişkin düzenlemeler öngörüldüğü,

➤ Fakülteyi veya ilk derece amirlik eğitimini başarı ile bitiren öğrencilerin komiser yardımcısı rütbesinde ihtiyaç duyulan kadrolara atanacakları,

➤ Polis teşkilatının amir ihtiyacının karşılanmasında Polis Amirleri Eğitim Merkezinin faaliyette bulunmaya devam edeceği ve lisans mezunu polisler ile diğer üniversitelerin lisans mezunları arasından sınavla seçilenlere eğitim vererek amir yetiştireceği

belirtilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda,

➤ Teklifin daha çok İçişleri Bakanlığının ihtiyacını karşılayacak nitelikte teknik konulardaki değişiklikleri içerdiği,

➤ Teklifin çerçeve 6, 8 ve 12'nci maddelerinde İçişleri Bakanlığına yönetmelikle düzenleme yapabilme yetkisi verildiği; bu çerçevede jandarma ve polislerin ödev, hak ve sorumluluklarının; Polis Amirleri Eğitim Merkezinin kuruluş, görev ve yetkilerinin; Fakülteye öğrenci alınma usul ve esaslarının Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenmesinin öngörüldüğü,

➤ Çerçevesi kanunla çizilmeden yönetmeliklerle bu kadar geniş bir alanda İçişleri Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi verilmesinin doğru bir uygulama olmadığı,

➤ Teklifte köy korucularıyla ilgili yapılan düzenlemenin nedeninin Anayasa Mahkemesinin iptal kararı olduğu, Anayasa Mahkemesinin hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlandırılabileceğini ve idarece disiplin cezalarının yönetmelikle düzenlenemeyeceğini belirterek iptal kararı verdiği,

➤ Teklifte yönetmelikle düzenlenmesi gereken konuların Anayasa hükümleri gereği kanunla düzenlenmesi gerektiği, korucularla ilgili Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesiyle benzer nedenlerle bu yönetmeliğe ilişkin düzenlemelerin de iptal edilebileceği,

➤ Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında kamu görevlilerinin hak ve yükümlülükleri ile özlük haklarının kanunla düzenleneceğinin belirtildiği, bu çerçevede Teklifte yer alan yönetmeliğe ilişkin düzenlemelerin İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi uyarınca öncelikle Anayasa'ya uygunluk bakımından incelenmesi gerektiği,

➤ Teklifte polislerin eğitiminin geliştirilmesine ilişkin çeşitli hükümler yer alsa da pratikte polislerin eğitimi konusunda ciddi eksiklikler bulunduğu, polislerin güvenlik alanındaki eğitimlerinin yanı sıra psikoloji, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi alanlarında da eğitim almaları gerektiği, bu anlayışla şiddet vakalarının azalabileceği,

➤ Millî Savunma Bakanlığına bağlı Millî Savunma Üniversitesi varken, emniyet güçleri için eşit düzeyde bir eğitim birimi olmamasının büyük bir eksiklik olduğu ve Teklif ile İç Güvenlik Fakültesinin kurulmasıyla bu eksikliğin giderildiği,

➤ Köy koruculuğunun asıl anlam ve işlevini 1985 yılında geçici köy koruculuğu adı altında yapılan düzenleme ile kazandığı, 2016 yılında yapılan düzenleme ile geçici köy koruculuğunun adının güvenlik koruculuğu olarak değiştirildiği, bu çerçevede oluşturulan sistemle devletin bir gücü haline getirildiği,

➤ Teklifte güvenlik korucularına ilişkin getirilen disiplin cezalarında öngörülen fiil ve hallerin muğlak ve yoruma açık olduğu,

➤ Uyarma cezası verilebilecek “güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak”, “görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak” fiilleri ile kınama cezası

verilebilecek “hizmet dışında güvenlik korucusunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak” fiilinin sınırlarının belirsiz olduğu ve idarenin keyfiyetine sebebiyet verebilecek subjektif uygulamalara yol açabileceği,

➤ Kınama cezası verilebilecek “borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak” fiilinin disiplin cezalarının doğasında bulunan personelin işyerindeki fiil ve davranışlarından olmadığı, adli yargının konusu olup kişinin özel yaşamını ilgilendirdiği,

➤ Güvenlik korucularıyla ilgili getirilen disiplin cezalarını hafifleştirici ve ağırlaştırıcı nedenlerin uygulanmasında fiili kıstasların belirsiz olduğu,

➤ Güvenlik korucularının görev yaptığı bölgelerde çeşitli suçlara karıştığı,

➤ Her teşkilatta olduğu gibi korucular arasında da bazı suçlara karışanların olabileceği, suç karışanlarla ilgili hem idari soruşturmaların açılacağı hem de cumhuriyet savcılarının gerekli takibati yapacağı, gerekli adli cezaların verileceği, getirilen disiplin hükümleri ile korucularla ilgili önemli bir boşluğun doldurulduğu,

➤ Korucuların güvenliği sağlamada önemli vazifeler üstlendiği, terörle anılan illerde güvenliğin sağlanmasıyla otellerin dolu olduğu, bu illerde turizmin canlandığı,

➤ Teklifin çerçeve 5’inci maddesi ile getirilen şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden ruhsatlarda süre kaydı aranmayacağına ilişkin hükmün bireysel silahlanmayı artıran bir düzenleme olduğu, silah ruhsatı verilmesi konusunun denetim altına alınması ve yasal tedbirlerle zorlaştırılması gerektiği,

➤ Ateşli silahlarla ilgili yapılan düzenlemenin bireysel silahlanmayı özendirmediği, düzenlemenin amacının şehit yakınlarını uygulamadaki prosedürden kurtarmak amacıyla şehitlerden şehit yakınlarına intikal eden ruhsatları süresiz hale getirmek olduğu,

➤ Teklifin çerçeve 7’nci maddesinde Jandarma Asayiş Vakfına ilişkin yapılan düzenlemenin Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunda yapılmasının uygun olacağı,

➤ Çerçeve 12, 13 ve 14’üncü maddelerde yer alan; ilk derece amirlik eğitimi ile AFAD ve Göç İdaresi Başkanlığına naklen diğer kurumlardan denetçi alımında gereken sınav şartının, sadece yazılı sınav olarak öngörülmesi veya mülakatın zorunluluk arz etmesi durumunda mülakatın kameralarla kayıt altına alınması ve kıstaslarının açıkça belirlenmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde İçişleri Bakan Yardımcısı Mehmet ERSOY ile diğer Bakanlık yetkilileri tarafından yapılan açıklamalarda,

➤ Görüşmelerde çok sayıda faydalı ve yapıcı eleştiriler aldıkları, bu eleştirilerin daha fazlasını Bakanlık içinde kendilerinin de yaptıkları ve bunları değerlendirdikleri,

➤ Korucularla ilgili disiplin hükümlerinin uygulanmasında, denetimi yapan görevlinin olayla ilgili tüm yönleri (ağırlaştırıcı ve hafifleştirici nedenleri de belirterek) ortaya koyarak disiplin amirine raporunu sunduğu, devlet memurlarında da yerleşik uygulamanın bu yönde olduğu,

➤ Ülkenin içinde bulunduğu coğrafyanın çok zor olduğu, buna rağmen kamu düzeni ve güvenliğinin güvenlik güçlerinin fedakâr çalışmalarıyla iyi bir noktaya getirildiği,

➤ FETÖ ile mücadele kapsamında yoğun bir personel kaybına uğradıkları, personel açığını kapatmaya çalıştıkları, Teklif ile öngörülen Fakültenin açılmasının da eğitim alanında çok önemli bir açığı karşılayacağı,

➤ Uzun süreli eğitimlerle daha nitelikli personel yetiştirilerek vatandaşa daha iyi hizmet verileceği, Teklife verilen katkılara teşekkür ettikleri

dile getirilmiştir.

5. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Kanun Teklifinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasının ardından, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin;

➤ Çerçeve 1'inci maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir. Şöyle ki anlatım bozukluğu oluşturan bazı ifadelerin değiştirilmesi amacıyla; 442 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 74/A maddesinin (a) fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan "geç gelmek veya" ibaresinden sonra gelmek üzere "görevi" ibaresi eklenmiş ve yine aynı maddenin (ç) fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan "işlemesini sağlamak" ibaresi "işlemesine yol açmak" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Çerçeve 2'nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 3'üncü maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir. Şöyle ki madde başlığının içeriğini daha iyi yansıtabilmesini sağlamak amacıyla; 442 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 74/C maddesinin başlığı "Uygulanacak hükümler" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Çerçeve 4'üncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 5'inci maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir. Şöyle ki anlatım bozukluğunu gidermek amacıyla; işlenecek hükümde yer alan "olanlar ile" ibaresi "olanların ve" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Çerçeve 6'ncı maddesi, kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir. Söz konusu önerge ile, Anayasa hükümleri ile uyumluluk sağlamak amacıyla; 2692 sayılı Kanun'a eklenen ek 15'inci maddenin başlık ve madde metninde yer alan ", hak ve sorumlulukları" ibareleri çıkarılmıştır.

➤ Çerçeve 7'nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 8'inci maddesi, kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir. Söz konusu önerge ile, Anayasa hükümleri ile uyumluluk sağlamak amacıyla; 2803 sayılı Kanun'a eklenen ek 20'nci maddenin başlık ve madde metninde yer alan ", hak ve sorumlulukları" ibareleri çıkarılmıştır.

➤ Çerçeve 9'uncu maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 10'uncu maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir. Şöyle ki 4652 sayılı Kanun'daki kullanıma uygunluk sağlamak amacıyla; işlenecek hükümde yer alan "esas ve şartları" ibaresi "usul ve esasları", "usul ve şartlar" ibaresi "usul ve esaslar" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Çerçeve 11'inci maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir. Şöyle ki atıfta bulunulan 4652 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesindeki kullanıma uygunluk sağlamak amacıyla; işlenecek hükümde yer alan "eğitimlerine son verilir" ibaresi "öğrenimlerine son verilir" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Çerçeve 12'nci ve 13'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

➤ Çerçeve 14'üncü maddesi, kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir. Söz konusu önerge ile; ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Göç İdaresi Başkanlığı için öngörülen denetçi ve denetçi yardımcılığı kadro isimlerine uygunluk sağlamak amacıyla; 6458 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen geçici 2'nci maddenin birinci fıkrasında yer alan "Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi" ibaresi "Göç İdaresi Başkanlığında denetçi", ikinci fıkrasında yer alan "Göç İdaresi Başkanlığı Denetçi Yardımcısı" ibaresi "Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi yardımcısı" ve "Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi" ibaresi "Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi" şeklinde değiştirilmiştir.

➤ Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 15'inci ve 16'ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından, tümü oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde, Kanun Teklifinde anlatımın açıklığa kavuşturulması ve kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir. Bu çerçevede Kanun Teklifinin tamamı gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

6. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Kanun Teklifinin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere; Düzce Milletvekili Ümit YILMAZ, Elâzığ Milletvekili Sermin BALIK, Giresun Milletvekili Kadir AYDIN, İstanbul Milletvekili Fatih Süleyman DENİZOLGUN, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi DÜLGER ve Kocaeli Milletvekili Cemil YAMAN özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Celalettin Güvenç</i>	<i>Sermet Atay</i>	<i>Alev Dedegil</i>
Kahramanmaraş	Gaziantep	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Müslüm Yüksel</i>	<i>Mehmet Metanet Çulhaoğlu</i>	<i>Nihat Yeşil</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ensar AYTEKİN</i>	<i>Yaşar Tüzün</i>	<i>Selim Yağcı</i>
Balıkesir	Bilecik	Bilecik
(Son oylamaya bulunamadı, muhalafet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Son oylamaya bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Erkan Aydın</i>	<i>Ümit Yılmaz</i>	<i>Sermin Balık</i>
Bursa	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kadir Aydın</i>	<i>Fatih Süleyman Denizolgun</i>	<i>Zeynel Özen</i>
Giresun	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Hilmi Dülger</i>	<i>Cemil Yaman</i>	<i>Sami Çakır</i>
Kilis	Kocaeli	Kocaeli
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Çakır</i>	<i>Tamer Akkal</i>	<i>Behiç Çelik</i>
Malatya	Manisa	Mersin
(Son oylamaya bulunamadı)		(Muhalefet şerhimiz vardır)
	Üye	
	<i>Faruk Sariaslan</i>	
	Nevşehir	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM İçişleri Komisyonunda 26 Ekim 2022 tarihinde görüşülerek kabul edilen 2/4674 esas numaralı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkındaki düşüncelerimiz ve teklifin kimi maddelerine karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

1. TEKLİFİN GENELİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİMİZ

TBMM Başkanlığına 18 Ekim 2022 tarihinde sunulduğu belirtilen teklif ile 8 ayrı kanunda değişiklik yapılması önerilmektedir. Teklifte değişiklik yapılmak istenen kanunlar şöyle sıralanmaktadır:

- 1- 442 sayılı Köy Kanunu
- 2- 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu
- 3- 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun
- 4- 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu
- 5- 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanun
- 6- 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu
- 7- 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
- 8- 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu

Teklifin ilk üç maddesiyle, güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller düzenlenmektedir. Dördüncü maddesiyle Emniyet Genel Müdürlüğü eğitim ve öğretim kurumlarına girip, sağlık sebepleriyle bu eğitim kurumlarından ilişkisi kesilenlerden mahkeme kararıyla geri dönüp mezun olanlardan emniyet hizmetleri sınıfında belli bir süre görev yaptıktan sonra sağlık sebeplerine dayanan yargı kararıyla memuriyetten ilişkisi kesilen kişilerin yine emniyet teşkilatına hizmet veren genel idare hizmetleri sınıfına, gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde açıktan ataması düzenlenmektedir. Beşinci maddesiyle, şehit yakınlarına verilen silah ruhsatlarında beş yıllık süre sınırlaması kaldırılan teklifin 6'ncı maddesiyle Sahil Güvenlik Komutanlığı, 8'inci maddesiyle de Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde görev yapan personelin hak ve sorumlulukları ile davranış kurallarının yönetmelikle belirlenmesi öneriliyor. Teklifin yedinci maddesiyle Jandarma Asayiş Vakfı, Dernek ve Vakıfların Kamu

Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun hükümlerinden muaf tutulması öneriliyor. 10,11, ve 12'nci maddesiyle Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde İç Güvenlik Fakültesi kurulmasına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklifin 13'üncü maddesiyle Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, 14'üncü maddesiyle de Göç İdaresi Başkanlığına, genel ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde müfettiş, denetçi ve kontrolör kadrolarında bulunanlardan denetçi atanabilmesine olanak sağlanıyor.

2. ANAYASAYA AYKIRILIK SAVLARIMIZ

Ayrıntıları maddelerle ilgili değerlendirmelerimizde ifade edileceği gibi teklifin bazı maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu korusundaki iddialarımız dikkate alınmamış, İçtüzüğümüzün 38'inci maddesi uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Dolayısıyla İçişleri Komisyonu bu anlamda üzerine düşen yükümlülüğü yerine getirmemiştir. Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmadan kabul edilen yasalar Anayasaya aykırıdır.

İçtüzüğün 38'inci maddesi şu hükmü içermektedir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder”.

Komisyon için öngörülen inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce ele alınması gereken bir önkoşuldur. Bu ön inceleme yapılmadan komisyon, görüşmelere başlayamaz. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki uygulama ise tam tersi yönde olmuştur. Anayasa'ya uygunluk konusu gündem maddesi dahi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçilmiştir.

İçişleri Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden teklifi, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibarıyla maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın 12'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzüğü'nün 38'inci maddesinin gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi yükümlülüğü yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

3.KANUN TEKLİFİNİN MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞLERİMİZ

3.1-Teklifin 1, 2 ve 3'üncü maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin **1'inci maddesiyle** 442 sayılı Köy Kanununa eklenmesi önerilen maddeyle güvenlik korucularına uygulanacak disiplin cezalarının çeşitleri ile fiil ve halleri düzenlenmektedir.

Düzenleme ihtiyacı, Anayasa Mahkemesinin 442 sayılı Köy Kanununa 27/5/2007 tarihli ve 5673 sayılı Kanun'un 2'nci maddesiyle eklenen ek 18'inci maddesinde yer alan "...uygulanacak disiplin cezaları..." ibaresini 24/2/2022 tarihli ve 2022/20 sayılı kararı ile Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmesinden doğmuştur. Anayasa Mahkemesini, Resmi Gazete'de yayımlandıktan altı ay sonra (24 Aralık 2022'de) yürürlüğe girecek olan iptal kararının temel gerekçesi şöyledir:

"Kuralda disiplin suç ve cezalarıyla ilgili genel ilkeler ortaya konulmadan, kanuni çerçeveye çizilmeden, güvenlik korucuları ile korucu başlarına ilişkin disiplin cezaları ve bu cezaları gerektiren eylemler genel hatlarıyla da olsa belirlenmeden, disiplin esaslarıyla ilgili hususların tamamının düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılmak suretiyle yürütmeye sınırsız, belirsiz, geniş bir düzenleme yetkisi tanınmıştır.

Bu itibarla kural belirlilik ve yasama yetkisinin devredilmezliği ilkeleriyle bağdaşmamaktadır."

Yüksek Mahkeme, güvenlik korucularına uygulanacak disiplin cezalarının yönetmelikle belirlenmesini Anayasa'nın 2 ve 7'nci maddelerine aykırı bulmuştur. Dolayısıyla teklifin birinci maddesi Anayasa Mahkemesinin iptal hükmünün gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Ancak getirilen düzenleme Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini tam olarak karşılamamakta ve disiplin suçunu gerektiren fiil ve davranışlar muğlak ve belirsiz bir şekilde tanımlanmaktadır. Bu nedenle madde belirlilik ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Şöyle ki:

442 sayılı Kanuna eklenmesi önerilen 74/A maddesinin, (a) fıkrasında uyarma cezasını gerektiren fiil ve davranışlarda “belirsizlik” içeren düzenlemeler bulunmaktadır. Özellikle fıkranın (5) ve (6) sayılı bentlerde belirlenen sırasıyla “*Güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak*” ve “*Görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak*” şeklinde ifade edilen fiil ve davranışlar muğlak ve objektif olarak belirlenmesi mümkün olmayan fiillerdir.

Önerilen maddenin kınama cezasını gerektiren fiil ve davranışların belirlendiği (b) fıkrasının (5) numaralı bendinde düzenlenen “*Hizmet dışında güvenlik korucusunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,*” disiplin suçu belirsizdir. Amirle kişinin özel hayatının gizliliğini zedeleyici şekilde subjektif bir yetki verilmektedir.

Aynı fıkranın (7) nolu bendiyle belirlenen “*Amirinden izin almaksızın görevli bulunduğu il sınırları dışına çıkmak,*” fiili de tartışmalıdır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun, kamu görevlilerinin il dışına çıkarken izin alma zorunluluğunu düzenleyen ek 20’nci maddesi 13.02.2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6111 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak emniyet hizmeti sınıfında yer alan kamu görevlileri açısından halen Emniyet Teşkilatı Disiplin Tüzüğü’nün aylıktan kesme cezası gerektiren fiiller arasında tanımlanan izinsiz il dışına çıkma cezası teklifle korucular için de getirilmektedir. Özellikle, emniyet sınıfında yer almayan kamu görevlileri için esas alınması gereken düzenleme 657 sayılı Kanun hükümleri olmalıdır. Ayrıca, burada haklı neden ayrımı gözetilmemesi de ayrıca dikkate alınması gereken bir durumdur. Görevi başında olmayan personel açısından (hastalık veya yıllık izin halleri vb.) il dışına çıkışta izin şartının getirilmesi personel açısından özel hayata müdahalenin orantısızlığını ortaya koymaktadır.

Fıkranın 10’uncu bendinde ifade edilen “*Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak*” fiili de oldukça sorunlu bir düzenlemedir. Disiplin cezası, personelin işyeri içerisindeki fiil ve davranışları ile bağlantılı olarak verilmesi gereken cezalardır. İşyeri ve işle ilgili olmayan ve kişinin özel hayatı ile ilgili ve adli yargının konusu olması gereken bir durumun disiplin kovuşturması nedeni olarak tanımlanması disiplin sisteminin özüne aykırıdır.

İlgili fıkranın 13’üncü bendiyle “*Amirleri veya beraber görev yaptığı diğer personel hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleyici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba bırakacak tarzda olumsuz sözler söylemek,*” şeklinde ifade edilen fiillerde belirsizlik içermektedir. “*Kötü intiba oluşturmak*” şeklinde bir

suç tanımı yoktur. Dolayısıyla, personelin, amirleri ve beraber görev yaptığı personelle ilgili söylediği her şey “kötü intiba oluşturmak” olarak değerlendirilebilir. Bunun somutlaştırılması gerekir.

Teklif edilen maddenin ücretten kesme yaptırımını gerektiren fiil ve davranışları düzenleyen (c) fıkrasının 9’uncu bendinde “*toplu müracaat veya şikayette bulunmak*” şeklinde bir fiil tanımlanmıştır. Örgütlenme özgürlüğüne, düşünce özgürlüğüne aykırı olan ve hak arama özgürlüğünü zedeleyici nitelikte olan bu düzenleme Anayasaya açıkça aykırıdır.

Maddenin “görevden çıkarma” cezasını gerektiren fiil ve davranışların sıralandığı (ç) fıkrasının 14’üncü bendinde “sendika kurmak ve sendikaya üye olmak” fiili de yer almaktadır. Öncelikle 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda kamu görevlilerinin sendikal örgütlenme hakları tanımlanmaktadır. Söz konusu kanunun 15’inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde emniyet hizmeti sınıfında yaralan kamu görevlilerinin sendika kuramayacağı ve sendikaya üye olamayacağı düzenlenmiştir. 657 sayılı Kanunun hizmet sınıflarını tanımlayan 36’ıncı maddesinde hangi görevlilerin emniyet hizmet sınıfı içerisinde yer aldığı belirlenmiştir. Bunların arasında güvenlik korucuları bulunmamaktadır. Dolayısıyla korucuların sendika kurması veya sendikaya üye olmaları bir engel bulunmamaktadır. Anayasal bir hak olan örgütlenme hakkının kullanılmasında yasal bir kısıtlama olmamasına rağmen bu hakkın kullanımı halinde görevden çıkarma gibi ağır bir cezanın düzenlenmesi Anayasanın 13’üncü maddesine aykırıdır.

Teklifin **2’nci maddesiyle** 442 sayılı Kanuna güvenlik korucularına fiil ve davranışları nedeniyle verilecek disiplin cezalarını, ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenlerin düzenlendiği 74/B maddesi eklenmektedir.

Teklifin **3’üncü maddesiyle** 442 sayılı Kanuna eklenmesi önerilen 73/C maddesiyle de güvenlik korucularının disiplin işlemleriyle ilgili olarak, bu kanunda hüküm bulunmaması halinde 657 sayılı Devlet memurları Kanunu hükümlerinin uygulanacağı düzenleniyor.

3.2-Teklifin 4’üncü maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin **4’üncü maddesiyle** 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununa “Devlet memurluğundan ilişkisi kesilenlerin durumu” başlığıyla yeni bir geçici madde eklenmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü eğitim ve öğretim kurumlarına girip, sağlık sebepleriyle bu eğitim kurumlarından ilişkisi kesilenlerden daha sonra yargı kararıyla eğitim kurumuna

geri dönüp, mezun olan ve emniyet hizmetleri sınıfında belli bir süre görev yaptıktan sonra sağlık sebeplerine dayanan yargı kararıyla memuriyetten ilişiği kesilen kişilerin yine emniyet teşkilatına hizmet veren genel idare hizmetleri sınıfına, gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde açıktan ataması yapılması düzenlenmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında; “madde kapsamında yapılacak Devlet memurluğuna açıktan atama işlemi ile ilgili diğer usul ve esasların Emniyet Genel Müdürlüğü’nce belirleneceği” ifade edilmiştir. Bu kural, Anayasa’nın “herkesin kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğuna ve hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka niteliklerin aranmayacağına” ilişkin 70’inci maddesine aykırıdır.

Ayrıca maddenin teklifteki gerekçesi ile madde metni birbiriyle uyuşmamaktadır. Dolayısıyla gerekçenin de teklif edilen madde metniyle uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

3.3-Teklifin 5’inci maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 5’inci maddesiyle 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

şehitlerden yakınlarına intikal eden silah ruhsatları beş yıllığına düzenlendiği için ruhsat sahipleri, süre sonunda ruhsatlarını yenilemezlerse cezalı duruma düşmektedirler. İdari para cezasını ödemededen (2022 yılı için 8.030 TL) yeniden ruhsat alamamaktadırlar. Teklif edilen madde ile şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinebilecekleri silahların ruhsatlarında süre kaydı aranmaması hükmü getirilmektedir.

3.4-Teklifin 6 ve 8’inci maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin **6’ncı maddesiyle** 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununa, **8’inci maddesiyle** de 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa “Personelin görevleri” başlığıyla aynı içerikte ek madde eklenmektedir.

668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tüm yönleriyle İçişleri Bakanlığına bağlandığı için yürütölen görevler ile ilgili hizmet esaslarını düzenleyen 211 sayılı İç Hizmet Kanunu ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin kapsamı dışına çıkmıştır.

Her iki kanuna da eklenmesi önerilen aynı içerikteki maddelerle Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde görev yapan personelin hak ve sorumlulukları ile görevin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uymaları gereken kuralların İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak birer yönetmelikle düzenlenmesi

öngörülmektedir.

Anayasanın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında açık bir biçimde kamu görevlilerinin hak ve sorumlulukları ile özlük hakları ve disipline ilişkin esasların kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür. Her iki maddeyle de Anayasa'nın kanunla düzenlenmesi gerektiğini belirttiği, diğer bir ifadeyle TBMM'nin elinde bulunan bu yetkinin İçişleri Bakanlığına devredilmesi önerilmektedir. Kamu görevlilerinin hak ve sorumlulukları ile özlük hakları ve disipline ilişkin kuralların yönetmelikle belirlenmesi konusunda İçişleri Bakanlığına yapılmak istenen yetki devrine ilişkin bu düzenleme Anayasa'nın 128'inci, 2'nci ve 7'nci maddelerine açıkça aykırıdır.

Kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarının, özlük haklarının, uymakla yükümlü olduğu kurallar bütünü'nün yönetmelikle düzenlenmesi de idareye belirsiz bir yetki devridir. Nitekim, bu kanun teklifinin birinci maddesiyle ilgili değerlendirmelerimizde yer verilen güvenlik korucularına uygulanacak disiplin cezalarının yönetmelikle düzenlenmesine ilişkin kuralla ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin aldığı iptal gerekçesi de bu iki maddeyle İçişleri Bakanlığına verilen yetkinin Anayasaya aykırı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenlerle, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı personelinin hak ve sorumlulukların neler olduğu, görev esnasında ve görev haricindeki davranışları ile bunlara ilişkin cezaların kanunla açık bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

3.5-Teklifin 7'nci maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 7'nci maddesiyle Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa yeni bir ek madde (19) eklenmesi öneriliyor. Maddeyle, Jandarma Genel Komutanlığının emniyet ve asayiş hizmetleri açısından güçlendirilmesi amacıyla kurulan Jandarma Asayiş Vakfı, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun hükümlerinden muaf tutuluyor.

Jandarma Asayiş Vakfı'nın muaf tutulduğu söz konusu kanun; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve vakıfların, kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet binaları ve müstemlatı içerisinde faaliyet gösteremeyeceğini, bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamayacağı, kamu hizmetleriyle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri isimlerle herhangi bir karşılık alamayacağını, kamu görevlilerinin görev unvanlarını kullanarak bu vakıflarda görev alamayacağını, yardım toplama ve bağış hizmetlerinde kamu görevlilerini kullanamayacakları, bütçeden bu vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamayacağı, kamu personelinin maaş ve ücretlerinden bu vakıflar için kesinti yapılamayacağını v.b düzenliyor. Dolayısıyla, Jandarma Asayiş Vakfı bu kanundan muaf

tutulduğunda kanunda yer alan bu kısıtlamalara tabi olmayacak.

Aslında Ak Parti iktidarları döneminde çıkarılan az sayıdaki doğru ve yerinde bir düzenlemelerden biri olan 5072 sayılı Kanun, kamu kaynaklarının kamu görevlilerinin kurduğu vakıflara aktarılmasını önlemek ve kamu hizmetinden yararlanan vatandaşlardan bağış adı altında zorla yardım alınmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştı. Kamu görevlilerinin kurduğu kimi vakıfların söz konusu kanun hükümlerinden muaf tutulması kamuda kaynak israfının ve kamu hizmetlerinden yararlanan vatandaşlardan zorla yardım toplanmasının önünü açması olası gözükmektedir.

Ayrıca bu düzenlemenin yapılmak istendiği kanun yanlış seçilmiş durumdadır. Maddenin Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa değil, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanununa eklenmesi gerekmektedir. Nitekim benzeri bir muafiyet sağlanan Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfıyla ilgili düzenleme 5072 sayılı Kanununa eklenen bir maddeyle (Ek madde 1) yapılmıştır.

3.6-Teklifin 9, 10, 11 ve 12'nci maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin **9,10, 11 ve 12'nci maddeleriyle** 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununda değişiklik yapılarak Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi veren ve emniyet teşkilatına amir yetiştirecek olan İç Güvenlik Fakültesinin kurulması önerilmektedir. Lise ve dengi okullardan öğrenci alınacak olan Fakülteye, polis memuru olmak için polis meslek yüksek okullarında ön lisans eğitimine devam eden başarılı öğrencilere de dikey geçiş hakkı tanınmaktadır.

İç Güvenlik Fakültesinin eğitim süresi, yabancı dil sınıfı hariç sekiz yarıyıl olarak belirleniyor, öğrencilere iki yarıyıl daha süre verilmesi, bu süre sonunda başarısız olanların istekleri halinde polis kadrolarına atanması, hazırlık sınıfında başarısız olanların ise ÖSYM tarafından üniversite sınavına girdikleri yıl aldıkları puanlarına uygun bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilmesi öneriliyor.

Teklifin gerekçesinde, halen emniyet teşkilatının tek amir kaynağının, lisans mezunu polis memurları arasında yapılan sınavı kazananlar ve Polis Amirleri Eğitim merkezinde verilen amirlik eğitimini tamamlayanlar olduğu ifade ediliyor. Maddelerle Polis Amirleri Eğitim Merkezinin de yeniden yapılandırılarak polis memurlarının polis amiri olarak yetiştirilmeye devam edileceği ayrıca gereksinim duyulan alanlarda eğitim veren üniversitelerin ilgili fakültelerinden mezun olanların da polis amiri olabilmelerine olanak sağlanıyor.

Teklif sahipleri, teklifin ana temasının teklifin isminden de anlaşılacağı gibi Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde İç Güvenlik Fakültesi kurularak, Emniyet teşkilatının amir ihtiyacının buradan karşılanması olduğunu ifade etmişlerdir.

Bilindiği gibi Emniyet teşkilatının amir ihtiyacını karşılamak amacıyla 2001 yılında 4562 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu çıkarılmıştı. Bu kanunla Polis Akademisi bünyesinde dört yıllık lisans eğitimi vermek üzere Güvenlik Bilimleri Fakültesi kurulmuştu. Ak Parti hükümetleri, tüm Emniyet teşkilatlarıyla birlikte, Polis Akademisi, Polis Koleji ve Polis Okullarının tüm hakimiyetini Fethullahçı Terör Örgütünün (FETÖ) eline bırakmıştı. Böylece Ak Parti ve yandaşlarının o dönemde “hizmet cemaati” olarak gösterdikleri FETÖ, bu okullara örgüt mensupları dışında kimsenin öğrenci olarak kabul edilmesine olanak tanımamış, bu yolla da Emniyet teşkilatındaki hakimiyetini pekiştirmişti.

Yetkililerin daha sonra yaptığı açıklamalarda, “81 il emniyet müdüründen 74’ünün, Emniyetteki daire başkanlıklarının tamamının FETÖ mensuplarından oluştuğu, FETÖ’nün Emniyetin operasyonel birimlerinde, istihbaratında, emniyet müdürleri seviyesinde yüzde 90’ın üzerinde bir oranda” hakimiyeti olduğu belirtmiştir.¹

FETÖ’nün Emniyetteki bu hakimiyeti siyasal iktidar tarafından, uzun bir süre muhaliflerini sindirmek için bir araç olarak kullanılırken, 2014 yılından itibaren FETÖ’nün çıkarlarını korumak adına doğrudan iktidarı da tehdit etmeye başladığı 17-25 Aralık operasyonlarıyla ortaya çıkmıştır.

Dönemin iktidarı, 17-25 Aralık operasyonlarından sonra Polis Akademisindeki FETÖ hakimiyetini kırabilmek için 17 Mart 2015 tarihinde Güvenlik Bilimleri Fakültesini, bir eğitim-öğretim dönemi eğitim verecek şekilde Polis Amirleri Eğitim Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülmüş ve Polis Akademisinde lisans eğitimi o tarihten itibaren sona erdirilmiştir. Teklif sahiplerinin Komisyonunda aktardığı bilgilere göre kapatılan Polis Koleji ve Güvenlik Bilimleri Fakültesinden atılan 2 bin 146 öğrenciden 2 bin 120’sinin FETÖ’ye tam bağlı olduğu ortaya çıkmıştır. FETÖ’nün Polis Akademisi ve Polis Koleji gibi eğitim kurumlarını tam hakimiyeti altına alması, iktidarın bu eğitim kurumlarına girecek öğrencilerin seçiminin subjektif kurullarla ve şeffaf olmayan süreçlerle belirlenmesine olanak tanınmasıyla olmuştur.

Teklifin **10’uncu maddesiyle**, 4652 sayılı Kanununun 15’inci maddesinin altıncı fıkrasında yapılmak istenen değişiklikle, Polis Akademisine alınacak öğrencilerin, nitelikleri, giriş usul ve esasları ile polis meslek yüksek okullarından dikey geçiş

¹ Eski İçişleri Bakanı Efkân Ala tarafından 18 Ağustos 2016 tarihinde yapılan açıklamalar ve 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonuna 18 Ekim 2016 tarihinde verilen bilgiler...

yapılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir. Türkiye, FETÖ'nün Polis Akademisi ve Polis Kolejini kullanarak Emniyete hakim olup olarak ülkenin milli güvenliğini ve geleceğini nasıl tehdit edebildiğini çok acı tecrübelerle öğrendi. Bu tecrübelerin de ışığında Polis Akademisine giriş esaslarının, iktidarların subjektif bir şekilde belirleyeceği yönetmeliklerle değil kanunla düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Gelecekte terör örgütüne dönüşebilme potansiyeli bulunan başka tarikatların, cemaatlerin, örgütlerin kamu kurum ve kuruluşlarına sızması “kamu hizmetine girmeye” sonuçlanan bu tür eğitim kurumlarına kabul edilecek öğrencilerin objektif kurallara göre ve şeffaf bir şekilde seçilmesiyle önlenabilir. Fıkra bu haliyle Anayasanın “eğitim ve öğrenim hakkı”nı düzenleyen 42'nci maddesine, kamu hizmetine girmeye ilgili 70'inci maddesine aykırıdır. Son tahlilde akademiye alınacak öğrencilerin, kamu hizmetine alınmasında liyakat ilkesine uygun olarak gerçekleşmemesi söz konusu olabilecektir. Haliyle düzenleme Anayasanın, temel hak ve hürriyetlerle ilgili 13'üncü ve 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine aykırıdır.

Teklifin 12'nci maddesiyle 4652 sayılı Kanuna yeni bir madde eklenmektedir. Kanuna eklenmesi önerilen ek 1'inci maddenin ikinci fıkrasıyla; Polis Amirleri Eğitimi Merkezi'nin lisans mezunu polis memurlarına ve ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarında görevlendirilecek amir ihtiyacının karşılanabilmesi için örgün eğitim veren üniversitelerin Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenecek en az dört yıl süreli fakülte mezunlarına ilk derece amirlik eğitimini vererek faaliyetlerine devam etmesi amaçlanmıştır. Ancak, örgün eğitim veren üniversitelerin ilgili fakültelerinin Emniyet Genel Müdürlüğüne değil, kanunla belirlenmesi gerekirdi. Bu nedenle de kural, Anayasa'nın kamu hizmetine girmeye ilgili 70'inci maddesine aykırıdır.

3.7- Teklifin 13 ve 14'üncü maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin **13'üncü maddesiyle** 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna, **14'üncü maddesiyle** de 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa, benzer içerikte birer geçici madde eklenmesi önerilmektedir.

Genel ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında, yardımcılık ve stajyerlikte geçen süreler de dahil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonunda başarılı olacak en fazla 7 kişinin **13'üncü maddeyle** Afet ve Acil Durum Yönetimi denetçisi olarak, **14'üncü maddeyle** de Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi kadrolarına naklen atanmaları öngörülmektedir.

Kamu hizmetine yapılan atamalarda sözlü sınavların, liyakat yerine adam kayırmacılığın ön plana çıkmasına neden olduğu bilinmektedir. Komisyon görüşmeleri sırasında grubumuz, bu sakıncaların önüne geçebilmek ve atamalarda esas olarak yazılı sınav sonuçlarının dikkate alınmasını sağlamak amacıyla, teklifin her iki maddesindeki “*ve/veya sözlü sınav sonucunda*” ibarelerinin “*yazılı sınav başarı sıralamasına göre mülakatla işe alım zorunluluğu bulunan hallerde ise kamera kayıt sistemi bulunan salonlarda yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre*” şeklinde değiştirilmesini teklif edilmiştir. Sınav güvenliğini artıracak olan bu önerimiz Komisyondaki çoğunluk tarafından reddedilmiştir.

Maddenin bu haliyle yasalaşması, yapılacak atamalarda adam kayırmacılığın önünü açmaktadır.

4- SONUÇ

Sonuç olarak; “Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, ikinci bölümde sözünü ettiğimiz Anayasaya aykırılık savlarımızın Komisyonda öncelikle görüşülerek karara bağlanmaması nedeniyle **bütününe**, üçüncü bölümde ilgili maddelerinde tek tek açıkladığımız nedenlerle de 1’inci, 4’üncü, 6’ncı, 7’nci, 8’inci, 10’uncu, 12’nci, 13’üncü ve 14’üncü maddelerinin **bu haliyle yasalaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.**”

Yaşar Tüzün

Bilecik

Ensar AYTEKİN

Balıkesir

Nihat YEŞİL

Ankara

Erkan AYDIN

Bursa

Faruk SARIASLAN

Nevşehir

MUHALEFET ŞERHİ

Usule İlişkin Değerlendirme

AKP 3 Kasım 2002’de tek başına iktidara geldiği ilk döneminde sadece 2 torba yasa çıkarmıştı. 2007-2011 döneminde 11, 2011-2015 döneminde 21, 2015-2018 döneminde de yaklaşık 30 adet torba yasa çıkarılmıştır. 2018’den sonra Cumhurbaşkanlığı sistemi ile komisyonlardaki yasama çalışmaları neredeyse torba yasalar dışına çıkmamıştır. Tüm yasa teklifleri biçim olarak torba yasa, içerik olarak da iktidara yakın çevrelerin ihtiyaçlarını gideren paketlere dönüşmüştür.

İktidar, yasama etiğini ve “muhalafete saygı” ilkesini yok sayarak yasama sürecini torba yasalarla götürmeyi kural haline getirmiştir. Evrensel hukuk ilkelerinin ağır bir biçimde ihlal edilmesi anlamına gelen torba yasalar, milletvekillerini birbirileriyle ilgisiz pek çok farklı düzenlemeye ilişkin tek bir görüş bildirmeye zorlayarak “yasama kurnazlığı”nı ifade eden bir tekniğe sahiptir.

Farklı konuların aynı yasal düzenleme metninde bir araya getirilerek daha önemli ve kritik hususların kamufle edilmesi, yasama etiğini ihlal etmektedir. Yasama sürecinin oldu bittiye getirilerek hızlandırılması aynı zamanda yasama kalitesini de düşürmektedir.

Genel Değerlendirme

İktidarın yetkilerine yetki katarak cesaretlendirdiği ve cezasızlık ile ödüllendirdiği kolluk kuvvetlerinin şiddeti toplumun üzerinde ciddi bir baskı ortamı oluşmasına sebep olmaktadır. Güç kaybetmeye başlayan ve halkta rıza üretemeyen iktidar, baskı mekanizmalarını devreye sokmakta ve yönetimini ancak şiddet yoluyla sürdürebilmektedir.

Demokrasinin, eşitliğin, adaletin, barışın ve insan haklarının yok olduğu bir ortamda insanca yaşamın temel nitelikleri olan bu kavramlar için mücadele eden her yurttaş, kolluğun şiddeti ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Güvenlik teşkilatlarında örgütlenen sınırsız yetki kullanımı kolluk güçlerinin daha da kontrolsüz hareket etmesinin önünü açmaktadır. İktidarın en tepesinden en altına kadar kendiden olmayan herkesin ötekileştirilmesi, güvenlik güçlerinin yönelimlerinde de etkili olmakta ve kurumların halkın yararına değil iktidarın önceliklerine göre çalışmasına sebep olmaktadır. Bunda iktidarın güvenlik güçleri veya kolluk arasında kadrolaşmasının da etken olduğu açıkça bilinmektedir.

Kamuoyu’nun önünde yaşanan birçok örnekte olduğu gibi kolluk kuvvetleri iktidarın karşısında sesini yükselten kadınlar, emekçiler, gençler, gazeteciler gibi kesimlere çok sert müdahale edip gözaltına alırken, HDP İzmir İl Binası’nda katledilen Deniz Poyraz’ın katilini “İsmin nedir abicim?” diyerek karşılamıştır.

1 Ocak 2022- 30 Eylül 2022 arasında en az 144 basın açıklaması, protesto vb. müdahale edilmiş ve bu müdahalelerde en az 2335 kişi gözaltına alınmıştır. Basına yansıdığı kadarı ile gözaltına alınanların çoğu darp edilerek alınmış, kimi zaman ters kelepçe işkencesine maruz kalmış, kimi zaman da Iğdır Milletvekilimiz Habip Eksik’e olduğu gibi ağır yaralanmalar yaşanmıştır. Yine son günlerde tutuklanan 9 gazetecinin gözaltına alınırken ters kelepçeyle ve işkence edilerek götürülmesi kamuoyunda tepki çekmiştir.

Kanun teklifine konu olan ve polis okullarında öğrencilere verilen eğitim süreci detaylı incelenmelidir. Polislerin en az güvenlik eğitimleri kadar, psikoloji, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi eğitimleri de almaları elzemdir. Batı demokrasilerinde polisleri ilk öğretilen ve uymalarını bekledikleri hususlar bu temel insan hakları kavramları ve demokrasinin önemidir.

Geçmişte polis okullarının yemin törenlerinde çekilen videoların sosyal medyaya yansması üzerine bu törenlerde “ülkücü yemini”, “intikam yemini” gibi yeminlerin mezun olan öğrencilere okutulduğu görülmüştür. Yozgat Polis Okulu’nda okutulan marşın dizelerinin “Bu yolda Bozkurtlar yorulmayacak. Çakallara meydan verilmeyecek. Gök çöküp yeryüzü yarılmayacak. Hükmetmeden dünyaya yine Türkler. Ya Allah Bismillah Allahuekber” şeklinde olduğu basına yansımıştır. 2017’de kadın polislerin yemin töreninde intikam yemini olarak bilinen "Ol deyince olduran, gönülleri iman ile dolduran, Allah'a, Kuran'a, Peygamberlere,Bayrağa ve Silaha yemin olsun !Şehitlerim Rahat Uyusun,Gazilerim Emin Olsun.İntikam! İntikam! İntikam Daim Olsun!Unutursak Kanımız Kurusun, Allah Türkü Korusun.Amin!" dizeleri okunmuştur. 2017’deki görüntülerin ardından ilgili yöneticilerin görevden alındığı söylene de polis okullarındaki eğitimin ırkçı, ayrımcı bir çerçevede verildiği görülmektedir.

Tarikat ve cemaatlerin kamu kadrolarına kendi cemaatlerinden olan kişileri yerleştirmek için sınavları araç olarak kullandığı da bilinen bir gerçektir. Polis okullarında sürdürülen eğitimin ve polis teşkilatındaki siyasi grup ve tarikatların gücünün araştırılması ve önlenmesi gerekmektedir.

Kolluk Şiddeti

Polis şiddeti, siyasal iktidarın eliyle yayılan cezasızlık algısından beslenmektedir. Bunu, siyasal iktidarın kutuplaştırıcı dilinden ve baskı siyasetinden ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu anlamda devletin şiddet tekeli büyük ölçüde kolluk kuvvetleri tarafından kullanılmaktadır. Türkiye’de polisin eğitim modeli ve yetiştirilme tarzıyla oluşan alt kültürü özellikle sokak muhalefetine karşı devlet şiddetinin yansımalarına neden olmaktadır.

Ağır insan hakları ihlaline varan polis şiddetinin çözümlenmesinde asıl dikkat edilmesi gereken temel çelişki, polisin yasayı korumak adına ihlal ettiği tüm eylem ve işlemleridir. Başka bir ifadeyle, sözde hukuku korumak adına hukukun dışına çıkan polislik pratiklerinin neler olduğunu tartışmak elzemdir. Buna göre sokakta en alt rütbeden polis memurları dahi, gündelik yaşamda hukuk mekanizmasını askıya alarak, yaşam hakkı üzerinde takdir yetkisi kullanabilen bir egemen iktidar imtiyazıyla donanmıştır. Polis, kamu düzenini ve güvenliğini sürdürebilmek için hukuku askıya aldığı bir ortamda hem şiddetin hem de hukukun faili haline gelmektedir.

Siyasallaşan bir hukuki ortamda cezasızlıkla desteklenen Polis, egemenlik imtiyazının sınırsız kullanabilme potansiyeline sahiptir. Polisin eylem ve uygulamalarından sorumlu olmayacağına dair inancı, egemence davranıp gündelik yaşamda orantısız güç kullanmasına motive etmektedir.

Koruculuk

Koruculuk, bir sebep değil aksine devletin güvenlikçi politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yapının etkinleştiği tarihten günümüze koruculuk sistemi, bölgede ve faaliyet gösterdiği alanlarda yarattığı olumsuz sonuçlarla ülke gündemini sürekli meşgul etmiştir. İç barışı bozan koruculuk hem devletin hem de sivil toplum kuruluşlarının hazırladığı birçok raporda lağvedilmesi gereken bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Köy koruculuğunun kökeni tarihsel olarak ve uygulama benzerliği açısından Osmanlı döneminde kurulan Hamidiye Alayları'na benzetilse de Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarında 1924 tarihli 442 sayılı Köy kanununun 68 inci maddesi olan; “Köy sınır içinde herkesin ırzını, canının ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur” tanımı ile uygulamaya konulmuştur.

Bugün anıldığı şekliyle faaliyetlerini, işlevlerini ve asıl anlamını ise Turgut Özal'ın başbakanlığı sırasında Bakanlar Kurulu'nun 27 Haziran 1985 tarih ve 9632 sayılı kararı sonucu “Geçici Köy koruculuğu” adı altında kazanmıştır. Geçici köy korucuları, köy korucularından farklı olarak idari bakımdan mülki idare amirine, mesleki olarak da jandarma komutanına bağlıdırlar.

Koruculuğun bir yüzü de “gönüllü köy koruculuğu” olarak karşımıza çıkmaktadır. Gönüllü köy korucuları, devletten düzenli maaş gelirin e sahip olmamakla birlikte, silah ve askeri teçhizat desteğine sahiptir ve operasyonlarda kullanılmaktadırlar. Gönüllü köy korucu alımının yasal dayanağı, geçici köy korucularında olduğu gibi, Köy Kanunu'dur. Bakanlar Kurulu kararıyla göreve alınan geçici köy korucularının aksine, gönüllü korucular, yereldeki mülki amirlerin kararıyla işe alınmaktadır. 2016 yılında çıkarılan kanun hükmünde kararname ile geçici köy korucularının adı “güvenlik korucusu” olarak değiştirilmiştir ve koruculuk kalıcı hale getirilmiştir.

Kasım 2020'de İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun açıklamasına göre, Türkiye'de 55 bini aşkın güvenlik korucusu görev yapmaktadır. İçişleri bütçesinde güvenlik korucularına ilişkin belirtilen verilere göre, 2021 yılında toplam bin 427 korucu görevlendirilmiştir. 2022 yılı içerisinde 500 korucu daha görevlendirilecekken hedefin bine çıkarılacağı bildirilmiş, Bakanlık, 2023'te bin, 2024 ve 2025 yıllarında ise 500'er korucu daha görevlendirileceğini bütçe teklifinde ifade etmiştir.

Korucular ve Şiddet

Geçici ve gönüllü köy korucuları PKK ile mücadele adı altında devlet tarafından silah altına alınmış ve çatışma alanlarında kullanılmıştır. Korucular bölge halkından seçilmiş ve seçilme yöntemleri mülki idarecilerin kararlarına bırakılmıştır.

Korucular, çatışma ve şiddet ortamının yayılmasında etkili olmakla birlikte devletin kendilerine sağlamış olduğu silahları ve devlet desteğini, buldukları bölgelerdeki yurttaşlara karşı kullanmakta çekinmemişlerdir. Korucular, devletin kendilerine sağlamış olduğu ayrıcalıkları hem bağlı buldukları aşiretlerin güçlenmesinde hem de kişisel çıkarları

için etkin bir şekilde kullanmıştır. Husumetli oldukları köylüler üzerinde bu “avantajlarını” kullanmış ve kendilerine “üstünlük” yaratmışlardır.

Geçici ve gönüllü köy korucuları, 1990- 2000 yılları arasında Kürt’lerin yoğunlukta yaşadığı il ve özellikle ilçe ve köylerde yaşanan köy yakma, köy boşaltma, zorla göç ettirme uygulamalarının başat aktörlerinden biri olmuştur. Sivil toplum kuruluşlarının raporlarına göre söz konusu dönemde en az 3688 yerleşim yeri boşaltılmış, yaklaşık 2,3 milyon yurttaş yerinden göç ettirilmiştir. Köy koruculuğunu kabul etmeyen yurttaşlar ya göçe zorlanmış ya da “faili meçhul” olarak adlandırılan infazlara kurban gitmiştir.

İnsan Hakları Derneğinin yayımladığı, “Ocak 1990 – Mart 2009 Döneminde Köy Korucuları Tarafından Gerçekleştirilen İnsan Hakları İhlallerine İlişkin Özel Rapor”unda çarpıcı verilere yer verilmiştir. Raporu göre köy korucuları 1990 -2009 yılları arasında, 38 köy yakma, 14 köy boşaltma, 12 taciz ve tecavüz, 22 kaçırma, 294 silahlı saldırı, 183 öldürme, 259 yaralama, 2 kayıp olayı, 50 infaz, 70 gasp, 562 işkence ve kötü muamele, 59 gözaltı, 9 intihara sebebiyet verme ve 19 ormanlık alan yakma suçlarına karışmıştır.

Genelkurmay Başkanlığı’nın 2004 tarihli bir raporunda ise korucuların karıştığı suçlar şöyle sıralanmaktadır: “Gasp, soygun, öldürme, mesken ve araçlara saldırı, patlayıcı madde kullanma, kasten ev ve ot yangını, ev, işyeri, banka ve otodan hırsızlık, yankesicilik, boru hattına saldırı, zorla çek senet imzalatma, tahsil etme, ormanlarda yangın çıkarma, dolandırıcılık, suç eşyası satmak, saklamak ve satın almak, mala zarar vermek, darp ve saldırı, rüşvet, zimmet, kadın, erkek ve çocuk kaçırma, rehin alma, tehdit, aile fertlerine kötü muamele, hakaret, tecavüz, fuhuşa teşvik, kadın ticareti, kumar oynamak ve oynatmak, mesken masuniyetini ihlal, uyuşturucu madde kaçakçılığı, silah ve mühimmat kaçakçılığı, gümrük ve tekel kaçakçılığı, canlı hayvan kaçakçılığı, insan kaçakçılığı ve çevre suçları.”

Münferit Değil Sistematik

Köy korucularının “icraatları” devletin cezasızlık politikası ile perçinlenmiş, korucularının karıştığı ve yürütücüsü olduğu hak ihlalleri ve suçlar geçmişte olduğu gibi günümüzde de kamu otoriteleri ve devlet yetkilileri tarafından münferit olaylarmış gibi sunulmuştur. Böylelikle sistematik olduğu açıkça görülen ve şiddet politikalarının sebebiyet verdiği bu suçlar gizlenmeye çalışılmıştır.

Kamuoyuna Yansıyan Bazı Örnekler

- Mardin’in Mazıdağ ilçesine bağlı Bilge(Zangırt) Köyü’nde, bir düğün töreni esnasında korucular tarafından yapılan silah saldırıda 47 kişi yaşamını yitirmiştir.
- Van’ın Gürpınar ilçesinde korucu Tekin Gülaçtı, 15 Aralık 2016 tarihinde zihinsel engelli 2’si çocuk 3 kardeşe nitelikli cinsel istismarda bulundu.
- 18 Kasım 2008’de Midyat’ın Derinkaya köyünde Mehmet (9) ve İzzettin Ersoy (13) isimli çocuklar korucular tarafından kaçırıldı ve cesetleri bir kuyuda bulundu.

- 28 Kasım 2008'de de Rahip Daniel Savcı fidye amaçlı kaçırıldı ve rahibi kaçırانların korucu olduğu ortaya çıktı.
- 23 Eylül 2017 tarihinde Mardin ili Ömerli ilçesinde korucu Kazım Oskan (38) imam nikahlı olduğu Bedia Çakar'ı (24) katletti.
- 9 Mayıs 2019 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde korucu Ömer D. kendisiyle evli olan Songül D. ile çocuklarından birini öldürdü iki çocuğunu da ağır yaraladı.
- Ağustos 2019 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Toptepe (Nebilê) köyünde eski korucu olan Medeni Akkurt, evli olduğu S.A. adlı kadını sistematik işkenceye maruz bıraktı.
- 27 Ocak 2020 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesinde köy korucusu Ahmet Tümen, boşanma aşamasında olduğu Fatma Tümen'i korucu silahıyla katletti.
- 2021 Şubat ayında Mardin'in Savur ilçesine bağlı bir mahallede korucular H.B. ile R.Ç. bir kadını taciz etti.
- 5 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da eski JİTEM itirafçısı ve korucubaşı Murat İpek, Aleyna Avcı adlı kadını ateşli silahla öldürme girişiminde bulundu.

Koruculuk Lağvedilmelidir!

Koruculuk sistemi suç ve suçlu yaratmaktadır. Kürt sorunun demokratik çözümü ve iç barışın sağlanması için atılması gereken en önemli adımlardan biri korucuların karıştığı suçların ve neden oldukları hak ihlallerinin ortaya çıkarılması ve etkin bir yüzleşme ve yargılamadan sonra bu sistemin lağvedilmesidir.

Bu görüş sadece partimiz tarafından değil bir zamanlar iktidar partisinin vekilleri tarafından da bizzat dile getirilmiştir ve devlet kurumlarının raporlarına da yansımıştır.

Bilge Köyü katliamının ardından dönemin Terörle Mücadele Yüksek Kurulu'na başkanlık eden Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'e İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından sunulan raporda, koruculuğun 'kademeli' olarak kaldırılması gerektiği, koruculuğun giderek bir sosyal sorun haline geldiği, devletin silahı ve gücünün kişisel ve ailesel husumetlerin çözümünde kullanıldığı, Avrupa Birliği'nin de koruculuğun kaldırılması görüşünde olduğu ve korucuların tarım ve hayvancılık alanlarında istihdam edilmesi gerektiği net bir şekilde dile getirilmiştir.

2009 yılında dönemin AKP Diyarbakır Milletvekili İhsan Arslan şu ifadeleri kullanmıştır: "Koruculuk sistemi tamamen kaldırılmalı. Şu anki güvenlik konseptimizin çerçevesini aşan miktarda korucu var. 60 bin kadroya karşı fiili olarak görev yapan 50 bin korucu var. Bunlar cahil kitle. Sınırsız yetki içeren gücü verdiğinizde, bunun yasalar içinde ve ölçülü olarak kullanılacağından emin olamazsınız. Zaten kuruluşundan bu yana 12 bin adli olaya karıştıkları ortada! Mardin son örneği oldu." Şanlıurfa Milletvekili Sabahattin Cevheri ise "Koruculuk sistemi kaldırılmalı. Eğitimsiz kişilere silah verilmesini doğru bulmuyorum. Şeyhanlı aşiretindenim. Bizde koruculuk yok, Allah'a şükür yok" sözleriyle söz konusu yapıya karşı çıkmıştır. 2013 yılında ise AKP Diyarbakır Milletvekili Galip Ensarioğlu şu ifadeleri kullanmıştır: "Bugün itibarıyla bu sorun çözülme dahi koruculuk sisteminin kaldırılması gerekir. Daha eğitimli, kadrolu, devletin güvenlik birimleri bu işi üstlenmeli."

Koruculuk yapılanması toplum açısından birçok sosyal ve psikolojik tahribata neden olmuştur. Koruculuğu kabul etmeyen binlerce insan yerinden yurdundan edilmiştir. Sistem koruculuğu kabul edenler ve etmeyen aşiretler arasında ayrıma “ devlete dost ve düşman” aşiret olgusunun var olması yol açmıştır.

Nitekim köy koruculuk sisteminin tehditkar varlığı nedeniyle insanların evlerine ve köylerine dönüş imkanı da oluşmamaktadır. Bölge halkı ve demokratik kamuoyunun beklentisi toplumsal yaşamı ve başta yaşam hakkı olmak üzere temel insan haklarını açıkça tehdit eden bu sistemin bir daha geri dönülmemek üzere lağvedilmesi gerektiği yönündedir. Eğer bu sistem ortadan kaldırılmaz tam tersine güçlendirilmeye çalışılırsa oluşacak tehdidin ve bunun yol açacağı faciaların nereye kadar varacağını kestirmek zor değildir.

Öncelikli olarak koruculuk sisteminin yol açtığı sorunların ve korucuların karıştığı suçların tespiti noktasında kapsamlı bir meclis araştırması açılması, bu sistemin doğurduğu toplumsal travmaların tüm yönleriyle araştırılması, mağduriyetleri giderecek politikaların belirlenmesi gerekmektedir. Ardından sivil halka karşı suça karışan korucuların hızlı ve etkili bir şekilde yargı önüne çıkartılıp hukuk içerisinde hesap vermeleri sağlanmalıdır. Suça karışmamış, koruculuğu isteği dışında kabul etmiş olanlar sosyal güvenceleri sağlanarak emekli edilmelidir. Korucuların sosyal, toplumsal yaşama entegre edilmesi için sosyal projeler devreye konulmalıdır. Korucuların işgal ettiği, zorla el koyduğu arazilerin, taşınmazların derhal eski sahiplerine geri iadesi sağlanmalıdır.

Böylelikle sistemin yol açtığı toplumsal sorunlar bir nebze olsun giderilebilir ve demokratik bir Türkiye'nin yolu açılabilir.

Koruculukla ilgili Düzenleme

İçişleri Komisyonunda görüşülecek olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde, güvenlik korucularına yönelik uyarma, kınama, ücretten kesme ve görevden çıkarma cezaları, ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler, devlet memurluğundan ilişkisi kesilenlerin yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Muğlak ifadelere yer verilmiş ve idareye takdir yetkisi verilmiştir. Bu durum cezasızlık politikasının uygulanmasına sebebiyet vermektedir. Ayrıca yönetmelikler kanun yerine konulmaktadır.

İktidar daha önce de güvenlik korucuları ve korucu başları hakkında uygulanacak disiplin cezalarının düzenlenmesine ilişkin yine bir kanun teklifi getirmiştir. Personelin haklarını düzenleyen 442 sayılı Köy Kanununun 27/5/2007 tarihinde 5673 sayılı “Köy Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifi ile getirilen Ek-18 madde Anayasa Mahkemesi tarafından 24/2/2022 tarihinde iptal edilmiştir.

Getirilen Ek Madde *“Geçici köy korucuları ile korucu başlarının; görevlendirme şekilleri, göreve alınmalarında aranacak şartlar, görevleri, uygulanacak disiplin cezaları ve görevlerine son verilmesini gerektiren haller, disiplin amirleri, yararlanacakları giyim eşyaları ile bunların şekli ve verilme zamanları, eğitim ve denetim usûl ve esasları, sicil ve izinleri, ilk müracaatlarında sahip olmaları gereken sağlık şartları, başka bir işte çalışma*

hakları ile bu Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin uygulamalar Milli Savunma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak ve bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir." şeklindedir

Getirilen bu madde Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen *"hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuki güvenliği sağlayan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir."* Maddesine aykırı olduğu ve bu nedenle kamu görevlisi olan kişilerin kamu görevlilerine ilişkin disiplin suç ve cezalarının kanun ile düzenlenmesi gerektiği biçimindedir. Kamu görevlilerinin disiplin suç ve cezalarının belirlenmesinin herhangi bir sınır çizilmeksizin bu konuda çıkarılacak yönetmeliğe bırakılması bu durumun hukuk devleti ile suç ve cezada kanunilik ilkeleriyle bağdaşmamakta olduğundan Anayasa Mahkemesi tarafından getirilen madde iptal edilmiştir.

MADDELER ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

Madde 1

Kanun teklifinde Madde 74/A'nın a. bendinde güvenlik korucularının hangi fiil ve davranışlarda uyarma cezası alacağı düzenlenmektedir. Uyarma cezasını gerektiren fiiller arasında esas olarak amirlerin talimatlarını yerine getirmeme, üste itaatsizlik, kılık kıyafet hükümlerine uymama, mazeretsiz göreve geç gelme olarak sıralanmaktadır. Ayrıca "güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak" şeklinde son derece muğlak ve yoruma açık bir ibare de yine uyarma cezası kapsamına alınmış, cezanın yazılı olarak iletileceği de belirtilmiştir. Uyarma cezasını gerektirecek hallerde demokratik ilke ve esaslara değinen hak ihlallerini ortadan kaldırmaya yönelik herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Madde 74/A'nın b. bendinde, Güvenlik korucularının kınama cezası almasını gerektirecek haller ve fiiller düzenlenmiştir. Güvenlik korucularının "görevle ilgili resmî belgelerin, araç ve gereçlerin korunmasında, kullanılmasında ve bakımında kusurlu davranması" kınama gerektirecek haller kapsamına alınmıştır. Kınamayı gerektirecek hususlar arasında belirtilen bir diğer durum ise "Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak" olarak belirtilmiştir. Korucuların karıştığı suçlarda veyahut işlediği cinayetlerde devletin kendilerine verdiği silahlar, araç ve gereçleri kullandıkları bilinmektedir. "Kusurlu davranma" ve araç gereçleri "özel işlerde" kullanma tabiri ise muğlak ve ucu açık bir ibaredir. Kanun teklifinde kusurlu sayılabilecek fiiller ve özel işlerin neler olduğuna dair detaylı bir açıklamaya yer verilmemiştir. Ayrıca, korucuların "görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunması" da yine kınama cezası kapsamına alınmakta ve genel ahlaktan ve edep dışı davranıştan ne kastedildiğine dair ise net ifadelerle yer verilmemektedir.

Maddede ölümle sebebiyet vermenin cezası ücret kesintisi olarak belirlenmiştir. Hiçbir caydırıcı önlem eklenmemiştir. Kanunun bu bendi cezasızlık politikasını perçinlemektedir.

MADDE 2

Bu maddede güvenlik korucularına verilen uyarı, kınama ve ücret kesme cezalarının ilişkin bir düzenleme yapılmıştır. Cezaların artırılıp azaltılmasına yönelik ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler sıralanmıştır. “Çalışmaları olumlu olan veya ödül alan güvenlik korucuları” hakkında düzenlemelerde yer alan cezaların “bir altı” verilebilir gibi muğlak bir ifadeye yer verilmiştir. Düzenlemelerde net ifadeler kullanılmasından özellikle imtina edildiği anlaşılmaktadır. Hangi fiilin ne ceza gerektirdiği net olarak anlaşılmamaktadır. “Meskûn yerlerde silah atmak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir” ve “meskûn yerlerde silah atmak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir” maddeleri hem ücret kesme hem de görevden çıkarma cezasının uygulanacağı fiiller arasında gösterilmiştir. Kişilerin zarara uğraması ve bunun belirlenmesi idarenin yorumuna bırakılmıştır. Bu durum cezasızlık olarak nitelendirilen ve suçlular koruma altına alan yaklaşımın hukuki olarak kanuni bir hüviyet kazanmasına neden olmaktadır.

MADDE 5

Mevcut yasada kanun kapsamına giren silahlar için verilen taşıma ve bulundurma ruhsatları yenileme harcı alınmak şartı ile beş yıl için geçerlidir. Ruhsatların verilmiş sebeplerinin ortadan kalkması halinde ruhsat sahibi durum ruhsatı veren makama altı ay içinde bildirmekle yükümlüdür. Aksine hareket edenler ile süresi dolduğu halde altı ay içerisinde ruhsatını yeniletmeyenlerin ruhsatları iptal edilir. Ancak, gerekli şartları haiz olan kişilere üçbin Türk Lirası idari para cezası ödemeleri kaydıyla tekrar ruhsat verilebilir. Bu fıkra hükmüne göre idari para cezası vermeye mülki amir yetkilidir. Ancak, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Hükümet Üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Başbakanlık ile İçişleri Bakanlığı müsteşarları, Savunma Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter yardımcılığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreter yardımcılığı ve bu görevlerde bulunmuş olanlarda ruhsatlarında süre kaydı aranmamaktadır.

Önerilen yasa teklifinde yukarıda sayılı görevde olanlara ek olarak “Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri” ruhsatlarında süre kaydının aranmayacağı getirilmek istenmektedir. Burada şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden silahların ruhsat süre kaydı ortadan kalkarken intikal eden durum söz konusu olmadığında edinecek olan kişilerin ruhsatlarında da süre kaydının aranmayacağı hükmü getirilmektedir.

Ortaya çıkan verilerde şunu göstermektedir ki denetim mekanizmasının etkin hayata geçirilmemesi sonucu bireysel silahlanma artmış ve birçok kişi yaşamını yitirmiştir. Şimdi bu yasa teklifi ile silah ruhsatlarının süresi kaldırılarak silah edinen kişilerin hem silahları hem de kullanacağı mermilerin denetimi sağlanamayacaktır.

Bireysel silahlanmanın önlenmesi için çalışmalar yürüten Umut Vakfı, 2021 yılında basına yansıyan silahlı şiddet olaylarını derlemiştir. Vakfın hazırladığı Türkiye Silahlı Şiddet

Haritası'na göre yıl içinde 3 bin 801 silahlı şiddet olayı yaşanırken, bu olaylarda 2 bin 145 kişi ölmüş, 3 bin 896 kişi yaralanmıştır. Olayların 3 bin 172'sinde (yüzde 85) ateşli silahlardan oluşmaktadır. 2015'ten bu yana geçen son 7 yılda silahla işlenen şiddet olayları yüzde 75 artmış ve 2021'de, 2020 yılından 119 daha fazla şiddet olayı yaşanmıştır.

Son araştırmaya göre ise medyaya yansıyan bireysel silahlı şiddet bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 9 (yüzde 8,85) oranında artmıştır. Son 9 yılın rakamları kıyaslandığında ise bireysel silahlı şiddette 9 yılda yüzde 88,39 artış yaşandığı dikkat çekiyor.

2022 yılının 24 Eylül'üne kadar medyaya 2 bin 824 silahlı şiddet olayının yansıdığını belirten Umut Vakfı, bu 2 bin 824 olayda bin 595 kişinin öldüğünü, bir kısmı ağır 3 bin 132 kişinin de yaralandığı yönündedir.

Yapılması gereken bireysel silahlanmayı artırıcı değil, azaltıcı yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesidir. Alınan silahlar düğün, asker uğurlaması ve çeşitli eğlencelerde silah kullanılarak adeta bir güç metası olarak hayatımızda yer almaktadır. Yakalanan kişilere ise para cezası verilerek caydırıcılık ortadan kalkmaktadır. 1990 yılından bu yana bireysel silahlanma kolaylaşarak artması sonucunda silahlı şiddet olaylarının yüzde 20'den yüzde 85'e yükseldiği görülmektedir. Cinayetlerde silah kullanım oranı, özellikle intiharda silah kullanımı ve silahla soygun, gasp, hırsızlık gibi hadiselerde artış yüzde 400, yüzde 500 olmuştur. Buradaki kullanılan silah türleri ise yüzde 70 tabanca, yüzde 30 da tüfektir.

Silahın sosyal olaylarda, boşanma aşamasında kadınlara karşı, borç-alacak ilişkilerinde karşılıklı ve trafik olayında yoğunlukla kullanıldığı istatistiklere yansımıştır. Silahla yaralama ve öldürmelerde yüzde 90'ı tanıdıklar arasında, ailede yaşanmaktadır. Türkiye'de 25 milyona yakın silahın olduğu ve bunların yüzde 90'nının kayıt dışı, yüzde 10'unun ise kayıt altında olduğu bilinmektedir. Türkiye'de her yıl 600-800'e yakın kişi havaya ateş edilmesi sonucunda yaşamını yitirmektedir.

Kadına yönelik şiddette, yüzde 20 civarında silah kullanılmaktadır. Ruhsatlı silah almanın yasal tedbirlerle daha fazla zorlaştırılması, getirilmesi gereken yasa ile bireysel silahlanmanın önüne geçilerek şiddet olaylarının azaltılması amaçlanmalıdır.

Silah ruhsatlarına ilişkin bilimsel araştırmalar, özellikle, silah ruhsatı verilmesi konusunun denetim altına alınması gerektiği yönündedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün de bu konuda önerileri açıktır. Özellikle, ruhsat başvurusu yapıldığında bu başvuru sürecinin bekletilmesi ve ruhsat başvurusunun hemen sonuçlandırılmamasıdır.

MADDE 6

9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununa personelin ödevleri, hak ve sorumluluklarının belirlenmesi amacı için ek bir madde getirilmiştir. Bu madde ile Personelin ödevleri, hak ve sorumlulukları ile görevin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda personel tarafından uyulması gereken kurallar, sahip olunması gereken vasıflar ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirleneceği şeklindedir. Kurum kültürünün devamının sağlanması, personel disiplinin hayata geçirilmesi hedefi personelin hak ve ödevleri yönetmelik ile değil kanun ile düzenlenmelidir. Yönetmelik

kanunların uygulanması amacı ile ilgili birimler kendi sorumluluklarına giren konular hakkında yönetmelik çıkararak, faaliyetlerin anayasaya uygun olarak devamlılığını sağlarlar. Burada Kanun dışında İçişleri Bakanı tarafından çıkarılacak yönetmelikte personelin görev başında ve görev dışında insan hakları ve demokrasiye uygun hareket edecek düzenlemeler hayata geçirilmesi öncelikli olmalıdır. Özellikle görev dışı zaman olarak tanımlanan durumda hangi ilkeler ve kriterler yer alacağı açıklanmamıştır. İçişleri Bakanlığına personelin haklarının düzenlenmesinde sınırsız bir hak vererek kanunilik ilkesine aykırı hareket imkânı verilebilir. Şu çok açık ki Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında açık bir şekilde kamu görevlilerinin hak ve sorumlulukları ile özlük hakları ve disipline ilişkin düzenleme kanunla yerine getirilir.

Getirilen 6. Maddede, daha önce iptal hükmü verilen kanunda olduğu gibi "personelin hak, ödevi ve davranışlarının İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlemesi *belirlilik* ilkesine de aykırıdır" kuralı geçerlidir. Yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına imkân tanımaması gerekir. Belirlilik ilkesi hukuksal güvencilerle bağlantılı olup bireyin kanundan belirli bir kesinlik içinde hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini verdiğini bilmesini zorunlu kılmaktadır. Kişinin beyanı veya özel hayatla bağlantılı eylemleri nedeniyle disiplin cezası uygulanması durumunda ifade özgürlüğüne veya özel ve aile hayatının gizliliğine saygı gösterilmesi hakkına; aylıktan kesme cezasının uygulanması durumunda ise mülkiyet hakkına müdahale edilmiş olacaktır. Bu itibarla disiplin suç ve cezaları sebebi veya sonucu itibarıyla çeşitli temel hak ve özgürlüklerin sınırlanması sonucunu doğurabilir. Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca temel hak ve özgürlüklerin sınırlanması ise ancak kanuni düzenlemelerle mümkündür.

MADDE 7

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum Ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanun'un 1. Maddesi kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personeli desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar ile bunların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzenler ve kapsar şeklindedir. 2.ci fıkrası ise kanunla kurulan dernek ve vakıfların bu kanun kapsamı dışında tutulacağı buna göre de bu vakıfların hangi esas ve usullere göre faaliyette bulunacakları Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleneceği şeklindedir. Getirilen bu madde ile Jandarma Asayiş Vakfı Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfında olduğu gibi Kanunla Kurulmuş Vakıf Statüsünü kazanarak vergi muafiyeti başta olmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenecektir. Bu madde ile Jandarma Asayiş Vakfı, Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'daki "vakıflar" kapsamına alınmaktadır. Maddenin Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'na değil, Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'a eklenmesi gerekir. Benzer muafiyet sağlanan Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfıyla ilgili düzenleme Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'a eklenen bir madde ile yapılmıştır.

MADDE 8:

668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, İçişleri Bakanlığı'na tüm yönleri ile bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı yürütülen görevler ile ilgili hizmet esaslarını düzenleyen 211 sayılı İç Hizmet Kanunu ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin kapsamı dışında kalmıştır. Kanun teklifi metninde yer alan 8 inci madde ile . 8. Madde ile 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa Ek 20. madde getirilerek personelinin görev icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyması zorunlu olduğu kuralların belirlenmesi, sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi için hazırlanacak yönetmelik yetkisi İçişleri Bakanlığı'na verilmektedir. Kanun metninde belirtildiği üzere Devleti görünür kılan ve temsil eden personelin disiplin muhafazası, görev anlayışı ve kurum kültürünün devamlılığını sağlamak bu maddenin dayanağını oluşturmaktadır.

Kamu görevi yürüten kişilerin hak, ödev ve sorumlulukları yönetmelik ile belirlenemez. Kamu görevlilerinin hak, ödev ve sorumlulukları kanun ile belirlenir ve bu kurallar ilgili Bakana devredilen yönetmelik çıkarma yetkisi ile belirlenemez. Yönetmelik kanunların uygulanması amacı ile ilgili birimler kendi sorumluluklarına giren konular hakkında yönetmelik çıkararak, faaliyetlerin anayasaya uygun olarak devamlılığını sağlarlar. Burada Kanun dışında İçişleri Bakanı tarafından çıkarılacak yönetmelikte personelin görev başında ve görev dışında insan hakları ve demokrasiye uygun hareket edecek düzenlemeler hayata geçirilmesi öncelikli olmalıdır. Özellikle görev dışı zaman olarak tanımlanan durumda hangi ilkeler ve kriterler yer alacaktır. İçişleri Bakanlığına personelin haklarının düzenlenmesinde sınırsız bir hak vererek kanunilik ilkesine aykırı hareket imkânı verilebilir.

Söz konusu 8. Madde de yapılacak değişiklik Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında açık bir şekilde aykırılık içermektedir. Anayasanın 128. maddesinin ikinci fıkrası "*Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.*" kamu görevlilerinin görev ve yetkilerinin kanunla düzenlendiğini açıkça belirtmiştir. Ayrıca yine 8. madde Anayasanın 128. maddesine aykırılık içermesi dolayısıyla Anayasanın 2. ve 7. maddelerine de aykırılık içermektedir.

6. Maddede belirtilen "Aynı gerekçe ile personelin haklarını düzenleyen 442 sayılı Köy Kanununun 27/5/2007 tarihinde 5673 sayılı "Köy Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" teklifi ile getirilen Ek-18 madde Anayasa Mahkemesi tarafından 24/2/2022 tarihinde iptal edilmiştir." kararı bu maddede de geçerlidir.

MADDE 11

Bu madde ile yeni kurulacak İç Güvenlik Fakültesinde 8 yarıyılın üzerine ilave olarak 2 yarıyıl ek süre dahil toplamda 10 yarıyıldan mezun olamayanların eğitimlerine son verip üniversite ile ilişkilerinin kesileceği belirtilmektedir.

Fakat burada belirtilen resmi prosedürlerin polislerin eğitiminin niteliğine ve şiddete yönelik davranışlarına dair olumlu yönde bir etkisi olması beklenemez. Polis eğitimlerinin niteliğinin pratikte uygulanabilirliği ciddi soru işaretlerini barındırmaktadır.

Geçtiğimiz Haziran ayında Polis Akademisi'nde sınavlar tamamlandıktan sonra yapılan "değerlendirme yöntemi değişikliği" ile not ortalaması 100 üzerinden 20 olan öğrencilerin dahi sınıf geçirildiği ortaya çıkmıştır.

Aralarında mezun olan çok sayıda polis adayının da olduğu sınavlarında başarısız öğrencilerin sınıf geçmesi için öğretim üyelerinin notları bilgisayara girdikten sonra değişiklik yapılmıştır. Mevcut yapısal sorunlar halen ortada dururken bu kurulacak İç güvenlik fakültelerinin akıbetinin de polis okullarından farklı olacağını beklenemez.

MADDE 13

AFAD kurulduğu günden itibaren kriz anlarında, toplumsal tartışmaların merkezine yerleşmiş bir kurumdur. Sözkonusu kurum tamamen iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda örgütlenmiş, mülteci kampları, depremler sel baskınları, orman yangınları gibi konularda sürekli tartışılır duruma gelmiştir.

Suriye'nin Efrin bölgesinde İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresinin sorumluluğundaki Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından kurulan kampa; öncelikle Guta ve Duma bölgesinden tahliye edilen IŞİD'den geriye kalan bazı cihatçı gruplarla beraber Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) adıyla bilinen çeşitli selefi grupların yerleştirildiğine dair haberler kamuoyuna yansımıştır. AFAD'ın, Suriye'de devam eden kriz sebebiyle İdlib'e 'insani yardım' adı altında toplanan yardımların da cihatçı grupları ulaştırıldığına dair haberler mevcuttur.

MADDE 14

Ortadoğu'da süren savaşlar ve ağır insan hakları ihlalleri sonucunda 2014 yılından beri dünyada mülteci nüfusunun en kalabalık olduğu ülkelerden biri Türkiye'dir. Özellikle AKP/MHP iktidarının militarist dış politikası sonucu Suriye'de süren çatışmalara müdahale eden birçok dış güç gibi Türkiye de bu savaşların bir aktörü haline gelmiştir. Suriye'de yıllardır çözüme kavuşamayan savaşın bir sonucu olarak milyonlarca Suriyeli Türkiye'ye göç etmek zorunda bırakılmıştır. Aynı şekilde yüz binlerce Afgan, Taliban zulmünden kaçıp Türkiye'ye sığınmıştır. Türkiye'de, uluslararası koruma, geçici koruma gibi farklı yasal statülerden faydalanmayan göçmen nüfusun oldukça yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Öte yandan, Türkiye, Suriye'den gelen "mülteciler" için bireysel sığınma prosedüründen farklı, yeni bir uygulama geliştirmiştir. İlk olarak "misafir" Ekim 2011 itibariyle de

Suriyelilere yönelik politikanın bir “geçici koruma” uygulaması olduğu ilan edilmiş ve bu tarihten üç yıl sonra, 22 Ekim 2014’te Geçici Koruma Yönetmeliği düzenlenmiştir. Suriyeli mülteciler mülteci statüsünde olmadıkları için barınma, beslenme, eğitim, sağlık, sosyal yardımlar, sosyal uyum yardımı, hukuki temsil haklarından etkili ve yeterli yararlanamadıkları gibi emek sömürüsüne maruz kalıp şiddet, linç, nefret söylemlerinin de hedefi olmaktadır. Geri gönderme merkezlerinde, mülteci kamplarında kalanlar ise kalabalık ve sağlıksız koşullarda yaşamaya devam etmektedir.

Göçmenler ucuz iş gücünün sömürü öznesi olmaktan çıkarılıp, acilen hak temelli göçmen politikalarına geçilmelidir. Göç İdaresi gibi kurumlar da hak temelli göçmen politikalarını esas alan yapılara dönüştürülmelidir.

Zeynel Özen
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

2/4674 esas sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimizdir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Parlamentar Sistem içinde "İkinci Başbakanlık" olarak anılan İçişleri Bakanlığı, Aziz Milletimizin namusunu, şerefini, onurunu ve güvenliğini koruyan saygın bir bakanlıktır. Diğer yandan, Emniyet Teşkilatı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı gibi güzide bağlı kurumlarıyla birlikte, egemenliğimizin ve bağımsızlığımızın koruyucusu ve kollayıcısıdır. Bu yönüyle İçişleri Bakanlığı, yurdun huzur ve güveninin, emniyet ve asayişinin güvencesi, adaletin tecellisinin ve kamu vicdanının ilk kapısıdır.

24 Haziran 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne (CHS) geçilmesiyle birlikte, bu önemli özelliklerin birçoğunda ciddi aşınmalar yaşanmıştır. CHS içerisinde Bakanlık, günden güne üst yönetim elitlerinin keyfi karar aldığı, kurumsal kültürün giderek zayıflatıldığı, ast-üst hiyerarşisinin bozulduğu ve partizanlığın liyakate tercih edildiği bir kuruma dönüşmüştür. Bu durum, Bakanlığın güç ve prestiji üzerinde menfi etkilere yol açmakla birlikte, millet olarak, total gücümüzün de zayıflamasına yol açmıştır.

Milli güç, bir milletin maddi birikimleri, müktesebatı, milli ve manevi değerlerinden oluşmaktadır. Devletin jeopolitiği, yani coğrafyası ve o coğrafyanın dayattığı politikalar da milli gücün ayrılmaz unsurlarıdır. İşte bu milli gücü arttırmak ve mensubu bulunduğumuz milletimizi ve devletimizi en üst seviyelere çıkarmak için gayret etmek, hem devleti yönetenlerin, hem de muhalefet temsilcilerinin asli sorumluluğudur. Milli gücün azami kılınmasına yönelik bu sorumluluk, Ulusal Güvenlik Politikası adı verilen stratejiler bütününe de kaynaklık etmektedir. Devletin en önemli organlarının katkısıyla hazırlanan bu stratejilerin uygulama safahatı İçişleri Bakanlığı'na da düşmektedir. Ancak son yıllarda tanık olduğumuz yönetim usullerindeki ve teamüllerindeki bozulmanın, devlet geleneklerinden uzaklaşmanın, devletin ciddiyetinin kaybolması ve denetimsizlik hallerinin, söz konusu sorumlulukların karşılanmasında ciddi engeller oluşturduğu ortadadır.

Diğer taraftan, Ak Parti Hükümetleri, son yıllarda alışkanlık haline getirdiği, kanun yapma usullerindeki ciddiyetsiz yaklaşımlarla, yasama erkini zayıflatmaya, Gazi Meclisimizin itibarına gölge düşürmeye devam etmektedir. Bütün uyarılarımıza, eleştirilerimize ve nitelikli kanunlara duyulan ihtiyaca rağmen, Torba Kanun Teklifleri'nin Komisyonlara ve Genel Kurul'a getirilmesi, bunun açık bir göstergesidir.

Kaldı ki, yüksek enflasyon ortamında derin ekonomik krizlerin yaşandığı, demografik yapımızın bozulma tehdidi altına sokulduğu, dış politikada büyük tehlikelerin belirdiği, toplumsal huzur ve ahenge yönelik tehlikelerin arttığı bir ortamda, 20 yıllık bir İktidarın, ülkemizin ve milletimizin öncelikli sorun ve şikayetlerine yönelik duyarsızlığı ibretlik bir durumdur.

GENELİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

İçişleri Komisyonu'nda görüşülmek üzere getirilen 2/4674 esas sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 26 Ekim 2022 tarihinde, İçişleri Komisyonu'nun toplantısında görüşülmüş ve aynı gün kabul edilmiştir.

Toplamda sekiz farklı Kanun üzerinde değişiklik öngören Teklifin içeriğine baktığımızda, Güvenlik Korucularının disiplin hükümleri, Polis Yüksek Öğretim Kanunu'nda düzenlemeler, Jandarma Asayiş Vakfı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile ilgili muhtelif düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyon görüşmelerinde, Emniyet Teşkilatı'nın, Jandarma'nın, Sahil Güvenliğin, Güvenlik Korucularının, konuyla ilgili çalışmalar yürüten sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin görüş ve önerilerinin alınmaması, demokratik ve çoksesli bir faaliyet icra edilememesi bakımından sorunludur. Yeni bir "*yaptım, oldu*" mantığıyla hazırlanan bu Torba Kanun Teklifi'nin, birkaç saat içerisinde alelacele görüşülmesini ve muhalefet partilerinin sunduğu değişiklik önerilerinin reddedilmesini samimi ve iyi niyetli bulmadığımızı da ifade etmek isteriz.

Nitekim, Komisyon görüşmeleri sırasında, İYİ Parti Grubu olarak verdiğimiz değişiklik önerisi de istişareye imkân tanınmadan, hiçbir gerekçe gösterilmeden reddedilmiştir.

Önergemiz, Kıdemli Başpolis ve Başpolislerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesini amaçlamaktaydı. Önergemizin kabulü durumunda, 04/06/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına "*... bekleme süreleri*" ibarelerinden sonra gelmek üzere "*ile rütbeden sayılacak Başpolislikte geçen süre*" ibareleri eklenecek ve sayıları günümüz itibarıyla 1800 civarında olan Kıdemli Başpolis ve Başpolisimizin sorunları çözüme bağlanmıştır olacaktır.

2020 yılı Mayıs ayı itibarıyla; Emniyet Teşkilatı'nda; 12.565 Komiser olması gerekirken 1.932 Komiser; 9.423 Başkomiser olması gerekirken 402 Başkomiser; 3011 Emniyet Amiri olması gerekirken 596 Emniyet Amiri bulunması, söz konusu önerinin dolduracağı boşluğun önemini de ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, eğer önerimiz kabul edilseydi, Emniyet Teşkilatı'nın ilk kademe amir (Komiser Yardımcısı, Komiserlik, Başkomiserlik ve Emniyet Amiri) rütbelerindeki ihtiyaç da büyük oranda karşılanmış olacaktır.

MADELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRMELER

1, 2 ve 3 üncü maddeler 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu hakkında olup,

1 inci madde ile; Güvenlik Korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve hallerin ilgili kanuna eklenmesini öngörülmekte, disiplin cezaları; uyarma, kınama, ücretten kesme, görevden çıkarma başlıkları altında detaylandırılmaktadır.

2 nci madde ile; Teklifin 1 inci maddesi ile Güvenlik Korucularına getirilmek istenen disiplin cezalarının; geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül alanlara daha hafif disiplin cezasının uygulanmasını içermektedir.

3 üncü madde ile; Teklifin 1 ve 2 nci maddelerde yer alan cezalarının yetersiz kaldığı durumlarda, Güvenlik Korucularının disiplin işlemlerine ilişkin 442 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmaktadır.

Teklifin ilk üç maddesinden anlaşılmaktadır ki; İktidar, korucular nezdinde, herhangi bir hak iyileştirmesi yapmak yerine, her alanda olduğu gibi, yine disipline ilişkin hükümler yoluyla meseleye yaklaşmaktadır.

Bu yılın Şubat ayında, Anayasa Mahkemesi, E.202/12 numaralı dosyada, 442 sayılı Köy Kanununa 5673 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle eklenen ek 18 inci maddede yer alan "... uygulanacak disiplin cezaları..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek iptal kararı vermiştir. Cumhuriyet İttifakı Milletvekilleri Anayasa Mahkemesi hükmüne uygun olarak, disiplin cezalarını Teklif metnine ilave etmek suretiyle, hatalarından dönme yönünde görüş izhar etmişlerdir. Demek ki, zamanında yapılan uyarılara uyma gerekliliği kabul edilmiş olmaktadır.

Güvenlik Korucularının asli ve sürekli bir kamu hizmetini ifa etmesi nedeniyle kamu görevlisi olduğu ve bu sebeple disiplin suç ve cezaları ile bunlara itirazların belirlenmesi önemlidir.

Teklifte Güvenlik Korucularının özlük hakları ve yaşadığı sıkıntılarla ilgili hiçbir adımın atılmaması da kamuoyunun takdirlerine bırakıyoruz.

4 üncü madde, 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda bir düzenleme yapmaktadır. Buna göre, sağlık sebepleri gerekçesiyle, yargı kararı sonucu memuriyetten ilişiği kesilen Emniyet personelinin, gerekli sağlık şartlarını taşımaları halinde, yine Emniyet Teşkilatı'na hizmet veren Genel İdare Hizmetleri sınıfına açıktan atanmalarını sağlamaktadır.

Bugüne kadar yaşanan mağduriyetlere seyirci kalınması, hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamakla birlikte, böyle bir düzenleme yoluyla boşluk giderilmektedir.

5 inci madde, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunu'nda değişiklik yapmaktadır.

Buna göre, şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden silahların ruhsat sürelerinin uzatılmasında süre kaydı aranmayacaktır. Böylece şehit yakınlarının ruhsat sürelerinin dolması nedeniyle cezalı harç yatırmalarının oluşturduğu mağduriyet önlenmiş olacaktır.

6 ncı madde, 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu'nda değişiklik yapmaktadır.

Teklif edilen değişiklikle, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli tarafından yürütülen görevlerin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kuralların ve sahip olunması gereken vasıfların belirlenmesi ile ilgili konularda düzenlemeler ve mevzuat üzerinde güncellemeler yapılmaktadır.

668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı İçişleri Bakanlığı'na bağlanmış olduğundan, personelin hizmet esaslarını düzenleyen hükümlerin 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun dışına çıkması nedeniyle böyle bir düzenlemenin yapıldığı düşünülmektedir.

7 ve 8 inci maddeler 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu hakkında olup;

7 nci madde ile; Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı'na sağlanan muafiyetin Jandarma Asayiş Vakfına da sağlanabilmesi amaçlanmaktadır. Jandarma Asayiş Vakfı, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'un dışında değerlendirilerek "kanunla kurulan vakıf" statüsü kazanacaktır.

8 inci madde ile; İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin uyması gereken kuralları ve sahip olunması gereken vasıfları ile ilgili konularda hazırlanacak mevzuatın yürütülmesine yasal düzenleme yapılmaktadır.

9, 10, 11 ve 12 nci maddeler 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu hakkında olup;

9 uncu madde ile; Polis akademisine Emniyet Teşkilatının memur, amir ve yönetici ihtiyacını karşılamak için önlisans ve lisans üstü eğitim-öğretim yapan personellerin yanısıra, lisans mezunu personel alınması amaçlanmaktadır.

Güvenlik Bilimleri Fakültesi olarak tanımlanan kanundaki ibarede ise isim değişikliği yapılmaktadır.

10 uncu madde ile; Polis Meslek Yüksek Okullarında başarılı olan öğrencilerin dikey geçiş ile Polis Akademisi'ne geçişine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi öğrencilerine ödenecek harçlıklara ve zorunlu hizmet süresine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

11 inci madde ile; Yabancı dil hazırlık eğitimi ve fakültede verilecek lisans eğitiminin süresi ve öğrencilere verilecek ilave eğitim süresi düzenlenmektedir. Yabancı dil hazırlık eğitimi ile öğrencilerin iyi seviyede dil öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

12 nci madde ile; Polis Amirleri Eğitimi Merkezi'nde İç Güvenlik Fakültesi kurulmaktadır. Böylece lisans mezunu polis memurlarına ilk derece amirlik eğitimini vererek faaliyetlerine devam etmesi ve ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarında görevlendirilecek amir ihtiyacının karşılanabilmesi amaçlanmaktadır.

Öğrencilerde aranacak şartlar, giriş sınavı ile eğitim-öğretime ilişkin usul ve esaslarda muğlaklıkların bulunduğu görülmektedir.

13 üncü madde ile; 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunu'nda değişiklikler yapılmaktadır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın Genel Müdürlükler şeklinde teşkilatlanması, Başkanlığın hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumluluklarının genişlemesi, merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personel sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

14 üncü madde; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmaktadır.

Göç İdaresi Başkanlığı'nda görev yapacak Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi kadrolarına yardımcılık ve stajyerlikte geçen sürelerin dahil edilmesi ve atanmalarının yapılması amaçlanmaktadır.

SONUÇ

İktidarın yeni örgütlenme girişimleri, ne yazık ki, İçişleri Bakanlığı bünyesinde yer alan Emniyet Genel Müdürlüğü'nde sıkıntılara yol açmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü içinde bulunan KOM (Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı), İstihbarat Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı gibi Başkanlıklar, müstakil Başkanlıklar haline getirilmiştir. Bu durumda, Emniyet Genel Müdürü'nün iş yükünün aşırı ölçüde artacağı düşünülmektedir. Çünkü müstakil Başkanlıkların doğrudan Genel Müdür'e bağlı olması kaçınılmazdır.

Hiç olmazsa, Göç İdaresi Başkanlığı nasıl örgütlenmişse, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün de aynı yolla örgütlenerek, Emniyet Başkanlığı türü bir düzenleme yapılarak bünyesindeki Daire Başkanlıklarının Genel Müdürlük olarak tanzimi olabilirdi. Bu karmaşıklığın ileride yönetimde zorluklara ve çatışmalara neden olabileceği unutulmamalıdır.

Bizim rahatımız, huzurumuz için gerek Jandarmamız gerekse Polisimiz her zaman devletimizin ve milletimizin yanında olarak çalışan, mücadele eden çok önemli ve sürekli olarak şehit veren, gazi veren teşkilatlarımızdır. O nedenle, İçişleri Komisyonu'nun her kararı, doğrudan millî yapımıza etki edecek mahiyettedir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Behiç Çelik

Mersin

ANTALYA MİLLETVEKİLİ KEMAL ÇELİK
VE 69 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**POLİS YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller

MADDE 74/A- a) Uyarma: Güvenlik korucularına görevlerinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek ve düzensiz davranmak,

2) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek veya erken terk etmek,

3) Kurumunca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

4) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak,

5) Güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

6) Görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

7) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

8) Görevin iş birliği içerisinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

b) Kınama: Güvenlik korucularına görevinde ve davranışında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçlerin korunmasında, kullanılmasında ve bakımında kusurlu davranmak,

2) İzinsiz veya özürsüz olarak iki güne kadar (ikinci gün dahil) süreyle göreve gelmemek,

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**POLİS YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller

MADDE 74/A- a) Uyarma: Güvenlik korucularına görevlerinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek ve düzensiz davranmak,

2) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek veya görevi erken terk etmek,

3) Kurumunca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

4) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak,

5) Güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

6) Görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

7) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

8) Görevin iş birliği içerisinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

b) Kınama: Güvenlik korucularına görevinde ve davranışında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçlerin korunmasında, kullanılmasında ve bakımında kusurlu davranmak,

2) İzinsiz veya özürsüz olarak iki güne kadar (ikinci gün dahil) süreyle göreve gelmemek,

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

3) Görev sırasında amirine hal ve hareketleri ile saygısız davranmak,

4) Görev sırasında beraber görev yaptığı personele söz veya hareketle saygısız davranmak,

5) Hizmet dışında güvenlik korucusunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

6) Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

7) Amirinden izin almaksızın görevli bulunduğu il sınırları dışına çıkmak,

8) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak veya bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

9) Verilen emirlere itiraz etmek,

10) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

11) Görev mahallinin huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak,

12) Görevde kullanılan telsiz haberleşme araçlarıyla görevle ilgili olmayan veya saygısızca konuşmalar yapmak,

13) Amirleri veya beraber görev yaptığı diğer personel hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleyici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba bırakacak tarzda olumsuz sözler söylemek,

14) Kurumca kendisine verilmiş kimlik kartını kabul edilebilir bir neden olmaksızın kaybetmek ve kaybettiğini bildirmemek,

c) Ücretten Kesme: Güvenlik korucusunun aylık ücretinden 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Ücretten kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, bakımını yapmamak, hor kullanmak, görevin sona ermesine ya da amirlerince istenmesine rağmen göreviyle ilgili araç, gereç, cihaz ve teçhizatı geri vermemek,

3) Görev sırasında amirine hal ve hareketleri ile saygısız davranmak,

4) Görev sırasında beraber görev yaptığı personele söz veya hareketle saygısız davranmak,

5) Hizmet dışında güvenlik korucusunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

6) Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

7) Amirinden izin almaksızın görevli bulunduğu il sınırları dışına çıkmak,

8) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak veya bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

9) Verilen emirlere itiraz etmek,

10) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

11) Görev mahallinin huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak,

12) Görevde kullanılan telsiz haberleşme araçlarıyla görevle ilgili olmayan veya saygısızca konuşmalar yapmak,

13) Amirleri veya beraber görev yaptığı diğer personel hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleyici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba bırakacak tarzda olumsuz sözler söylemek,

14) Kurumca kendisine verilmiş kimlik kartını kabul edilebilir bir neden olmaksızın kaybetmek ve kaybettiğini bildirmemek.

c) Ücretten Kesme: Güvenlik korucusunun aylık ücretinden 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Ücretten kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, bakımını yapmamak, hor kullanmak, görevin sona ermesine ya da amirlerince istenmesine rağmen göreviyle ilgili araç, gereç, cihaz ve teçhizatı geri vermemek,

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

- 2) Görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, cihaz ve teçhizatı kaybetmek,
- 3) İzinsiz veya özürsüz olarak iki günden fazla ve dokuz güne kadar (dokuzuncu gün dahil) göreve gelmemek,
- 4) Göreve sarhoş veya alkollü içki içtiği belli olacak biçimde gelmek,
- 5) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- 6) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- 7) Amirlerine sözlü saygısızlık etmek,
- 8) Amirlerine veya beraber görev yaptığı diğer personele karşı, fiili taarruz teşebbüsünde bulunmak, tehdit etmek,
- 9) Toplu müracaat veya şikâyette bulunmak,
- 10) Hizmet içinde güvenlik güçlerinin itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- 11) Yasaklanmış her türlü yayını ve malzemeyi bulundurmamak,
- 12) Güvenlik koruculuğu görevini yerine getirmesine engel olacak şekilde ticari faaliyette bulunmak ve başka bir işte çalışmak,
- 13) Gerçeğe aykırı rapor veya belge düzenlemek, temin etmek, kullanmak,
- 14) Kumar oynamak veya oynattırmak, yasadışı bahis ve şans oyunları oynamak,
- 15) Meskûn yerlerde, binalarda, herkesin dolaşıp gezebileceği veya oturabileceği umuma açık alanlar ile insanların toplu olarak buldukları yerlerde silah atmak,
- 16) Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya ve ölüme sebebiyet vermek, ya da bu fiilin başkaları tarafından işlenmesine neden olmak,
- 17) Amirlerine iletilmesi gereken olay ve bilgileri zamanında iletmemek,
- 18) Kendisine teslim edilen silah ve teçhizatın ihmal sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,
- 19) Göreve yönelik verilen emirleri yerine getirmemek, itaatsizlik etmek,

- 2) Görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, cihaz ve teçhizatı kaybetmek,
- 3) İzinsiz veya özürsüz olarak iki günden fazla ve dokuz güne kadar (dokuzuncu gün dahil) göreve gelmemek,
- 4) Göreve sarhoş veya alkollü içki içtiği belli olacak biçimde gelmek,
- 5) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- 6) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- 7) Amirlerine sözlü saygısızlık etmek,
- 8) Amirlerine veya beraber görev yaptığı diğer personele karşı fiili taarruz teşebbüsünde bulunmak, tehdit etmek,
- 9) Toplu müracaat veya şikâyette bulunmak,
- 10) Hizmet içinde güvenlik güçlerinin itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- 11) Yasaklanmış her türlü yayını ve malzemeyi bulundurmamak,
- 12) Güvenlik koruculuğu görevini yerine getirmesine engel olacak şekilde ticari faaliyette bulunmak ve başka bir işte çalışmak,
- 13) Gerçeğe aykırı rapor veya belge düzenlemek, temin etmek, kullanmak,
- 14) Kumar oynamak veya oynattırmak, yasa dışı bahis ve şans oyunları oynamak,
- 15) Meskûn yerlerde, binalarda, herkesin dolaşıp gezebileceği veya oturabileceği umuma açık alanlar ile insanların toplu olarak buldukları yerlerde silah atmak,
- 16) Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya ve ölüme sebebiyet vermek, ya da bu fiilin başkaları tarafından işlenmesine neden olmak,
- 17) Amirlerine iletilmesi gereken olay ve bilgileri zamanında iletmemek,
- 18) Kendisine teslim edilen silah ve teçhizatın, ihmal sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,
- 19) Göreve yönelik verilen emirleri yerine getirmemek, itaatsizlik etmek,

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

20) Görev yeri sınırları içerisinde, görevle ilgili bina, tesis ve benzeri yerleri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,

ç)Görevden Çıkarma: Güvenlik korucularının görevlendirilmelerindeki esas ve usullere uyularak görevle olan ilişkinin kesilmesidir. Görevden çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) İzinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içerisinde toplam on gün göreve gelmemek,

2) Gizlilik dereceli belge ve bilgileri açıklamak, göreve ilişkin her türlü yazılı kâğıt, belge, mikrofilm aslı veya kopyalarını kasıtlı olarak yok etmek, ortadan kaldırmak ya da belge niteliği taşıyan dijital dosyaları, verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek, başkasına zarar vermek üzere kullanmak, tahrip etmek, değiştirmek, silmek, sistemin işlemesine engel olmak ya da yanlış biçimde işlemesine sağlamak,

3) Kendisine teslim edilen silah ve donanımın kasıt sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,

4) Terör örgütü mensuplarını veya suç işleyenleri saklamak, yerini bildiği halde söylememek veya suç delillerini yok etmek,

5) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, örgüt propagandası yapmak,

6) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulunmak,

7) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri imal etmek ve ticaretini yapmak, kullanılmasını kolaylaştırmak, uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, bulundurmak ya da uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak,

8) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

9) Amirlerine ve birlikte görev yaptığı personele karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak, fiili taarruzda bulunmak ya da bu fiillerin işlenmesini tahrik ya da teşvik etmek,

20) Görev yeri sınırları içerisinde, görevle ilgili bina, tesis ve benzeri yerleri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak.

ç)Görevden Çıkarma: Güvenlik korucularının görevlendirilmelerindeki esas ve usullere uyularak görevle olan ilişkinin kesilmesidir. Görevden çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) İzinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içerisinde toplam on gün göreve gelmemek,

2) Gizlilik dereceli belge ve bilgileri açıklamak, göreve ilişkin her türlü yazılı kâğıt, belge, mikrofilm aslı veya kopyalarını kasıtlı olarak yok etmek, ortadan kaldırmak ya da belge niteliği taşıyan dijital dosyaları, verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek, başkasına zarar vermek üzere kullanmak, tahrip etmek, değiştirmek, silmek, sistemin işlemesine engel olmak ya da yanlış biçimde işlemesine yol açmak,

3) Kendisine teslim edilen silah ve donanımın kasıt sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,

4) Terör örgütü mensuplarını veya suç işleyenleri saklamak, yerini bildiği halde söylememek veya suç delillerini yok etmek,

5) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, örgüt propagandası yapmak,

6) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulunmak,

7) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri imal etmek ve ticaretini yapmak, kullanılmasını kolaylaştırmak, uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, bulundurmak ya da uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak,

8) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

9) Amirlerine ve birlikte görev yaptığı personele karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak, fiili taarruzda bulunmak ya da bu fiillerin işlenmesini tahrik ya da teşvik etmek,

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

10) Kaçakçılık yapmak,

11) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

12) Göreve yönelik verilen emirlerin yerine getirilmesinde ve amirlerine karşı itaatsizlikte bulunmaya tahrik veya teşvik etmek,

13) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek,

14) Sendika kurmak, üyesi olmak veya sendikal faaliyetlerde bulunmak,

15) Siyasi partiye üye olmak,

16) Görev yerinde alkol kullanmak,

17) Savaş, olağanüstü hâl veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev ve emirleri yapmamak,

18) Güvenlik Koruculuğu sıfatı ile bağdaşmayan nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

19) Güvenlik Koruculuğunun onur ve saygınlığını zedeleyici veya amirlerinin eylem ve işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte, tek başına veya toplu halde bildiri dağıtmak, iletişim kanalları vasıtasıyla kamuoyuna yönelik bilgi, yazı ve demeç vermek,

20) Bilerek ve isteyerek suç kanıtlarını ortadan kaldırmak, kanıtları silmek, gizlemek, değiştirmek, bozmak veya bu eylemlere yardımcı olmak,

21) Göreve çıkılmaması için propaganda yapmak, kışkırtmak, zorlamak,

22) Hukuka aykırı olarak kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek, kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini ifşa etmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın kaydetmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri ifşa etmek, kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal etmek, kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri ifşa etmek, kişisel verileri kaydetmek, kişisel verileri bir başkasına vermek, yaymak veya ele geçirmek, gerçeğin meydana çıkmasını engellemek amacıyla suç delillerini yok etmek, silmek, gizlemek, değiştirmek veya bozmak, sayılan fiilleri yapmaya azmettirmek,

10) Kaçakçılık yapmak,

11) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

12) Göreve yönelik verilen emirlerin yerine getirilmesinde ve amirlerine karşı itaatsizlikte bulunmaya tahrik veya teşvik etmek,

13) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanuna aykırı fiilleri işlemek,

14) Sendika kurmak, üyesi olmak veya sendikal faaliyetlerde bulunmak,

15) Siyasi partiye üye olmak,

16) Görev yerinde alkol kullanmak,

17) Savaş, olağanüstü hâl veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev ve emirleri yapmamak,

18) Güvenlik koruculuğu sıfatı ile bağdaşmayan nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

19) Güvenlik koruculuğunun onur ve saygınlığını zedeleyici veya amirlerinin eylem ve işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte, tek başına veya toplu halde bildiri dağıtmak, iletişim kanalları vasıtasıyla kamuoyuna yönelik bilgi, yazı ve demeç vermek,

20) Bilerek ve isteyerek suç kanıtlarını ortadan kaldırmak, kanıtları silmek, gizlemek, değiştirmek, bozmak veya bu eylemlere yardımcı olmak,

21) Göreve çıkılmaması için propaganda yapmak, kışkırtmak, zorlamak,

22) Hukuka aykırı olarak kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek, kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini ifşa etmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın kaydetmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri ifşa etmek, kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal etmek, kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri ifşa etmek, kişisel verileri kaydetmek, kişisel verileri bir başkasına vermek, yaymak veya ele geçirmek, gerçeğin meydana çıkmasını engellemek amacıyla suç delillerini yok etmek, silmek, gizlemek, değiştirmek veya bozmak, sayılan fiilleri yapmaya azmettirmek,

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

23) Devlet malı araç, gereç, silah, mermi ve mühimmatı satmak veya mal edinmek, kurumca kendisine verilmiş kimlik kartı, araç, gereç, silah ve mühimmatı başkalarının kullanımına vermek,

24) Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti yapmak.”

MADDE 2- 442 sayılı Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler

MADDE 74/B- Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül alan güvenlik korucuları hakkında bir derece hafif olan disiplin cezası uygulanabilir.

Meskûn yerlerde silah atmak fiili Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Göreve gelmemek, geç gelmek ve görev yerinden erken ayrılmak fiilleri uzun süreli veya görevi aksatacak biçimde gerçekleşmişse ya da Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Yazılı kâğıt, belge, kayıtlar ve her türlü dijital veri üzerinde işlenen yasak fiiller Devlet veya kişileri zarara uğratmış ya da hizmetin gecikmesine, durmasına veya aksamasına neden olmuşsa durumun ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya veya ölüme sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesi ile fiilin konusunun önem ve değerine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, görevin sona ermesine ya da amirlerinden istenmesine rağmen geri vermemek fiilleri, Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

23) Devlet malı araç, gereç, silah, mermi ve mühimmatı satmak veya mal edinmek, kurumca kendisine verilmiş kimlik kartı, araç, gereç, silah ve mühimmatı başkalarının kullanımına vermek,

24) Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti yapmak.”

MADDE 2- 442 sayılı Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler

MADDE 74/B- Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül alan güvenlik korucuları hakkında bir derece hafif olan disiplin cezası uygulanabilir.

Meskûn yerlerde silah atmak fiili, Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Göreve gelmemek, geç gelmek ve görev yerinden erken ayrılmak fiilleri uzun süreli veya görevi aksatacak biçimde gerçekleşmişse ya da Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Yazılı kâğıt, belge, kayıtlar ve her türlü dijital veri üzerinde işlenen yasak fiiller Devlet veya kişileri zarara uğratmış ya da hizmetin gecikmesine, durmasına veya aksamasına neden olmuşsa durumun ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya veya ölüme sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesi ile fiilin konusunun önem ve değerine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, görevin sona ermesine ya da amirlerinden istenmesine rağmen geri vermemek fiilleri, Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin bir yıl içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının bir yıl içerisinde üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.”

MADDE 3- 442 sayılı Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Uygulama hükümleri

MADDE 74/C- Güvenlik korucularının disiplin işlemlerine ilişkin bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hükümleri uygulanır.”

MADDE 4- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Devlet memurluğundan ilişkisi kesilenlerin durumu

GEÇİCİ MADDE 31- (1) Emniyet Genel Müdürlüğü eğitim ve öğretim kurumlarına girişte aranılan sağlık şartlarını taşımadıkları gerekçesiyle eğitim öğretim kurumlarından ilişkisi kesilenlerden, yargı kararına istinaden eğitim öğretime devam ederek mezun olan ve polis memuru veya polis amiri rütbesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına atanan ancak bilahare sağlık sebeplerine dayanan yargı kararı gereğince Devlet memurluğundan ilişkisi kesilmiş olanların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğüne başvurmaları halinde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında durumlarına uygun unvana ataması yapılır.

(2) Bu madde kapsamında yapılacak olan atamalarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesindeki şartlar ile Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışında kalan diğer hizmet sınıflarına açıktan yapılacak atamalar için belirlenmiş olan sağlık şartlarına uygunluk aranır.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin bir yıl içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının bir yıl içerisinde üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.”

MADDE 3- 442 sayılı Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Uygulanacak hükümler

MADDE 74/C- Güvenlik korucularının disiplin işlemlerine ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hükümleri uygulanır.”

MADDE 4- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Devlet memurluğundan ilişkisi kesilenlerin durumu

GEÇİCİ MADDE 31- Emniyet Genel Müdürlüğü eğitim ve öğretim kurumlarına girişte aranan sağlık şartlarını taşımadıkları gerekçesiyle eğitim ve öğretim kurumlarından ilişkisi kesilenlerden, yargı kararına istinaden eğitim ve öğretime devam ederek mezun olan ve polis memuru veya polis amiri rütbesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına atanan ancak bilahare sağlık sebeplerine dayanan yargı kararı gereğince Devlet memurluğundan ilişkisi kesilmiş olanların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğüne başvurmaları halinde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında durumlarına uygun unvana atamaları yapılır.

Bu madde kapsamında yapılacak olan atamalarda 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesindeki şartlar ile Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışında kalan diğer hizmet sınıflarına açıktan yapılacak atamalar için belirlenmiş olan sağlık şartlarına uygunluk aranır.

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Bu madde kapsamında yapılacak olan Devlet memurluğuna açıktan atama işlemi ile ilgili diğer usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

MADDE 5- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bu görevlerde bulunmuş olanların” ibaresi “bu görevlerde bulunmuş olanlar ile Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Personelin ödevleri, hak ve sorumlulukları

EK MADDE 15- Personelin ödevleri, hak ve sorumlulukları ile görevin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda personel tarafından uyulması gereken kurallar, sahip olunması gereken vasıflar ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 7- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Jandarma Genel Komutanlığının emniyet ve asayişe yönelik hizmetleri açısından güçlendirilmesi ve her yönüyle ileri düzeye yükseltilebilmesi amacıyla kurulan ve vakıf senedi 06/09/1997 tarihli ve 23102 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Jandarma Asayiş Vakfı, 22/01/2004 tarih ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki vakıfların hükümlerine tabidir.”

MADDE 8- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Bu madde kapsamında yapılacak olan Devlet memurluğuna açıktan atama işlemleri ile ilgili diğer usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

MADDE 5- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bu görevlerde bulunmuş olanların” ibaresi “bu görevlerde bulunmuş olanların ve 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Personelin ödevleri

EK MADDE 15- Personelin ödevleri ile görevin icrası esnasında ve görev dışı zamanlarda personel tarafından uyulması gereken kurallar, sahip olunması gereken vasıflar ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 7- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Jandarma Genel Komutanlığının emniyet ve asayişe yönelik hizmetleri açısından güçlendirilmesi ve her yönüyle ileri düzeye yükseltilebilmesi amacıyla kurulan ve vakıf senedi 6/9/1997 tarihli ve 23102 sayılı Resmî Gazete’de ilan edilen Jandarma Asayiş Vakfı, 22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki vakıflara ilişkin hükümlere tabidir.”

MADDE 8- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Personelin ödevleri, hak ve sorumlulukları
EK MADDE 20- Personelin ödevleri,
hak ve sorumlulukları ile görevlerin icrası
esnasında ve görev dışı zamanlarda personel
tarafından uyulması gereken kurallar, sahip
olunması gereken vasıflar ve diğer hususlar
İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak
yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 9- 25/4/2001 tarihli ve 4652
sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun 2
nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde
bulunan “ön lisans, lisans üstü eğitim-öğretim,”
ibaresi “ön lisans, lisans, lisans üstü eğitim-
öğretim,” şeklinde, (n) bendinde bulunan
“Güvenlik Bilimleri Fakültesi.” ibaresi “Fakülte:”
şeklinde değiştirilmiş, (s) bendine “Akademi,”
ibaresinden sonra gelmek üzere “fakülte,” ibaresi
eklenmiştir.

MADDE 10- 4652 sayılı Kanunun 15 inci
maddesinin başlığında yer alan “ile evlenme
yasağı” ibaresi başlık metninden çıkarılmış,
mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden
düzenlenmiş, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları
aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onuncu fıkrasının
başına “Fakültede eğitim alanlar eğitim süresinin
iki katı,” ibaresi eklenmiş ve maddenin sonuna
aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fakültenin esas öğrenci kaynağı, sınavların
yapıldığı yıl 1 Ocak tarihi itibarıyla yirmi iki
yaşından gün almamış lise ve dengi okulların
mezunlarıdır. Polis meslek yüksek okullarından
dikey geçiş ile de fakülteye öğrenci alınabilir.”

“Akademiye alınacak öğrencilerin
nitelikleri, giriş esas ve şartları ile polis meslek
yüksek okullarından dikey geçiş yapılmasına
ilişkin usul ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

Fakülte ve ilk derece amirlik eğitimi
öğrencileri Akademi bünyesinde ücretsiz iaeş
edilir, yatırlır, sağlık giderleri ve yönetmelikle
tespit edilecek ihtiyaçları Devletçe karşılanır.
Polis memuru olarak eğitim görenlere ayrıca
tayın bedeli ödenmez.

“Personelin ödevleri
EK MADDE 20- Personelin ödevleri
ile görevlerin icrası esnasında ve görev dışı
zamanlarda personel tarafından uyulması gereken
kurallar, sahip olunması gereken vasıflar ve diğer
hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe
konulacak yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 9- 25/4/2001 tarihli ve 4652
sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun 2 nci
maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer
alan “ön lisans, lisans üstü eğitim-öğretim,”
ibaresi “ön lisans, lisans, lisans üstü eğitim-
öğretim,” şeklinde, (n) bendinde yer alan
“Güvenlik Bilimleri Fakültesi.” ibaresi “Fakülte:”
şeklinde değiştirilmiş ve (s) bendine “Akademi,”
ibaresinden sonra gelmek üzere “fakülte,” ibaresi
eklenmiştir.

MADDE 10- 4652 sayılı Kanunun 15 inci
maddesinin başlığında yer alan “ile evlenme
yasağı” ibaresi başlık metninden çıkarılmış,
mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden
düzenlenmiş, altıncı, yedinci ve sekizinci
fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onuncu
fıkrasının başına “Fakültede eğitim alanlar eğitim
süresinin iki katı,” ibaresi ve maddeye aşağıdaki
fıkra eklenmiştir.

“Fakültenin esas öğrenci kaynağı, sınavların
yapıldığı yıl 1 Ocak tarihi itibarıyla yirmi iki
yaşından gün almamış lise ve dengi okulların
mezunlarıdır. Polis meslek yüksek okullarından
dikey geçiş ile de fakülteye öğrenci alınabilir.”

“Akademiye alınacak öğrencilerin
nitelikleri, giriş usul ve esasları ile polis meslek
yüksek okullarından dikey geçiş yapılmasına
ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Fakülte ve ilk derece amirlik eğitimi
öğrencileri Akademi bünyesinde ücretsiz iaeş
edilir, yatırlır, sağlık giderleri ve yönetmelikle
tespit edilecek ihtiyaçları Devletçe karşılanır.
Polis memuru olarak eğitim görenlere ayrıca
tayın bedeli ödenmez.

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Polis memuru olarak eğitim görenler hariç, fakülte, polis meslek yüksekokulu ve ilk derece amirlik eğitimi öğrencilerine ayrıca harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

“Fakülteyi veya ilk derece amirlik eğitimini başarı ile bitiren öğrenciler 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununda belirlenen komiser yardımcısı rütbesinde ihtiyaç duyulan kadrolara atanırlar.”

MADDE 11- 4652 sayılı Kanunun mülga 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 19- Fakültede lisans eğitim süresi yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, ders geçme esası ile sekiz yarıyıl, sınıf geçme esası ile dört öğretim yılıdır. Öğrencilere yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, eğitim süresine ilave olarak iki yarıyıl veya bir öğretim yılı ek süre tanınır. Bu süre sonunda da başarısız olanların bu Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca eğitimlerine son verilir. Hazırlık sınıfında başarısız olanlar ise Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından üniversite sınavına girdikleri yıl aldıkları puanlarına uygun bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilirler.

Öğrencilerin, fakülteye devam-devamsızlık durumları ile fakültede verilecek olan dersler ve süreleri yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 12- 4652 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Bu maddeyi değiştiren Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde İç Güvenlik Fakültesi kurulur ve üç ay içinde yapılacak atamalarla kadrolar tamamlanır.

Bu Kanunla kurulu bulunan Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde, lisans mezunu polis memurları ile bu maddeyi değiştiren Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarındaki amir sınıfı personelin temini amacıyla, örgün eğitim veren

Polis memuru olarak eğitim görenler hariç, fakülte, polis meslek yüksekokulu ve ilk derece amirlik eğitimi öğrencilerine ayrıca harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

“Fakülteyi veya ilk derece amirlik eğitimini başarı ile bitiren öğrenciler 3201 sayılı Kanunda belirlenen komiser yardımcısı rütbesinde ihtiyaç duyulan kadrolara atanırlar.”

MADDE 11- 4652 sayılı Kanunun mülga 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 19- Fakültede lisans eğitim süresi yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, ders geçme esası ile sekiz yarıyıl, sınıf geçme esası ile dört öğretim yılıdır. Öğrencilere yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, eğitim süresine ilave olarak iki yarıyıl veya bir öğretim yılı ek süre tanınır. Bu süre sonunda da başarısız olanların 16 ncı madde uyarınca öğrenimlerine son verilir. Hazırlık sınıfında başarısız olanlar ise Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından üniversite sınavına girdikleri yıl aldıkları puanlarına uygun bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilirler.

Öğrencilerin, fakülteye devam-devamsızlık durumları ile fakültede verilecek olan dersler ve süreleri yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 12- 4652 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Bu maddeyi değiştiren Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde İç Güvenlik Fakültesi kurulur ve üç ay içinde yapılacak atamalarla kadrolar tamamlanır.

Bu Kanunla kurulu bulunan Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde, lisans mezunu polis memurları ile bu maddeyi değiştiren Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ihtiyaç duyulan uzmanlık alanlarındaki amir sınıfı personelin temini amacıyla, örgün eğitim veren

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

üniversitelerin Genel Müdürlükçe belirlenecek en az dört yıl süreli fakülte mezunlarından yapılacak sınavda başarılı olanlara ilk derece amirlik eğitimi verilir. Bu merkezin kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları, merkeze alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, giriş sınavı ile eğitim-öğretime ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Denetçiliğe naklen atanma

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dâhil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde durumlarına uygun Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçisi kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atanmaların sayısı yediyi geçemez.

(2) Bu maddeye göre atanmaların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçi Yardımcısı kadrolarında; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçisi kadrolarında geçirilmiş sayılır.”

MADDE 14- 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Denetçiliğe naklen atanma

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Genel ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle

üniversitelerin Genel Müdürlükçe belirlenecek en az dört yıl süreli fakülte mezunlarından yapılacak sınavda başarılı olanlara ilk derece amirlik eğitimi verilir. Bu merkezin kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları, merkeze alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, giriş sınavı ile eğitim-öğretime ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Denetçiliğe naklen atanma

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetiştirme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dâhil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde durumlarına uygun Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçisi kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atanmaların sayısı yediyi geçemez.

(2) Bu maddeye göre atanmaların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçi Yardımcısı kadrolarında; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçisi kadrolarında geçirilmiş sayılır.”

MADDE 14- 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Denetçiliğe naklen atanma

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Genel ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle

(Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve
69 Milletvekilinin Teklifi)

(İçişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

girilen ve belirli bir yetişme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dahil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde durumlarına uygun Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atananların sayısı yediği geçemez.

(2) Bu maddeye göre atananların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Göç İdaresi Başkanlığı Denetçi Yardımcısı kadrolarında; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler de Göç İdaresi Başkanlığı Denetçisi kadrolarında geçirilmiş sayılır.”

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

girilen ve belirli bir yetişme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutularak müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında yardımcılık veya stajyerlikte geçen süreler dahil en az beş yıl görev yapmış olanlar arasından, yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucunda başarılı olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde durumlarına uygun Göç İdaresi Başkanlığında denetçi kadrolarına naklen atanabilirler. Bu şekilde atananların sayısı yediği geçemez.

(2) Bu maddeye göre atananların yardımcılık veya stajyerlik kadrolarında geçirdikleri süreler, Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi yardımcısı kadrolarında; müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör unvanlı kadrolarda geçirdikleri süreler Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi kadrolarında geçirilmiş sayılır.”

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

